

Evropská panelová diskuse občanů o mobilitě ve vzdělávání

Závěrečná zpráva

Rukopis dokončen v listopadu 2023

Tento dokument nemůže být považován za oficiální stanovisko Evropské komise.

Lucemburk: Úřad pro publikace Evropské unie, 2023

© Evropská unie, 2023

Politiku opakovaného použití dokumentů Evropské komise upravuje rozhodnutí Komise 2011/833/EU ze dne 12. prosince 2011 o opakovaném použití dokumentů Komise (Úř. věst. L 330, 14.12.2011, s. 39). Není-li uvedeno jinak, je opakované použití tohoto dokumentu povoleno v rámci licence Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). To znamená, že opakované použití se povoluje za předpokladu, že je řádně uveden zdroj a jakékoli změny.

Všechny fotografie © Evropská unie.

Print ISBN 978-92-68-09212-5

doi:10.2775/992592

NA-09-23-534-CS-C

PDF ISBN 978-92-68-09179-1

doi:10.2775/039377

NA-09-23-534-CS-N

OBSAH

1. Úvod.....	2
2. Hlavní prvky evropské panelové diskuse občanů na téma mobility ve vzdělávání.....	5
2.1. Náhodný výběr a demografické složení panelové diskuse.....	6
2.2. Řídící výbor	9
2.3. Znalostní výbor	10
2.4. Znalostní a informační centrum	11
2.5. Řečníci.....	11
2.6. Hlavní moderátoři	13
2.7. Facilitátoři.....	14
2.8. Pozorovatelé	15
3. Metodický rámec a jednotlivá zasedání.....	18
3.1. Metodický rámec	19
3.2. První zasedání:proces a výstupy	20
3.3. Druhé zasedání: proces a výstupy	24
3.4. Třetí zasedání:proces a výstupy	26
4. Další kroky	33
Příloha: Podrobná doporučení.....	36

1. Úvod

Evropská komise uspořádala v roce 2023 tři evropské panelové diskuse občanů, z nichž jedna se zabývala tématem „mobilita ve vzdělávání“. Při každé z těchto panelových diskusí se sešlo až 150 náhodně vybraných občanů ze všech 27 členských států EU, aby projednali a předložili doporučení před některými klíčovými návrhy Komise. Panelové diskuse provádějí závazek, který byl vyjádřen ve sdělení ze dne 17. června 2022 „Konference o budoucnosti Evropy: Přeměna vize na konkrétní opatření“⁽¹⁾ a který vyjádřila předsedkyně von der Leyenová během projevu o stavu Unie v roce 2022. Evropská panelová diskuse občanů na téma mobility ve vzdělávání byla v pořadí třetí uspořádanou panelovou diskusí a proběhla na třech zasedáních, která se konala ve dnech 3. – 5. března, 24. – 26. března a 28. – 30. dubna. Panel byl svolán v souvislosti s přípravnými pracemi na návrhu doporučení Rady o vzdělávací mobilitě s cílem informovat Komisi o názorech občanů a získat jejich doporučení.

„Mobilita ve vzdělávání“ je termín, který se používá při pobytu v zahraničí na určitou dobu za účelem vzdělávání, a to v prostředí, jako je univerzita, škola nebo dokonce podnik, nebo v rámci výměny mládeže. Mobilita ve vzdělávání je dnes nezbytnou součástí moderního vzdělávání a klíčovým nástrojem pro podporu celoživotního učení, osobního rozvoje a mezikulturního porozumění. Stále však existují značné problémy, které brání tomu, aby byla mobilita ve vzdělávání dostupná, inkluzivní a efektivní pro všechny účastníky vzdělávání v Evropské unii.

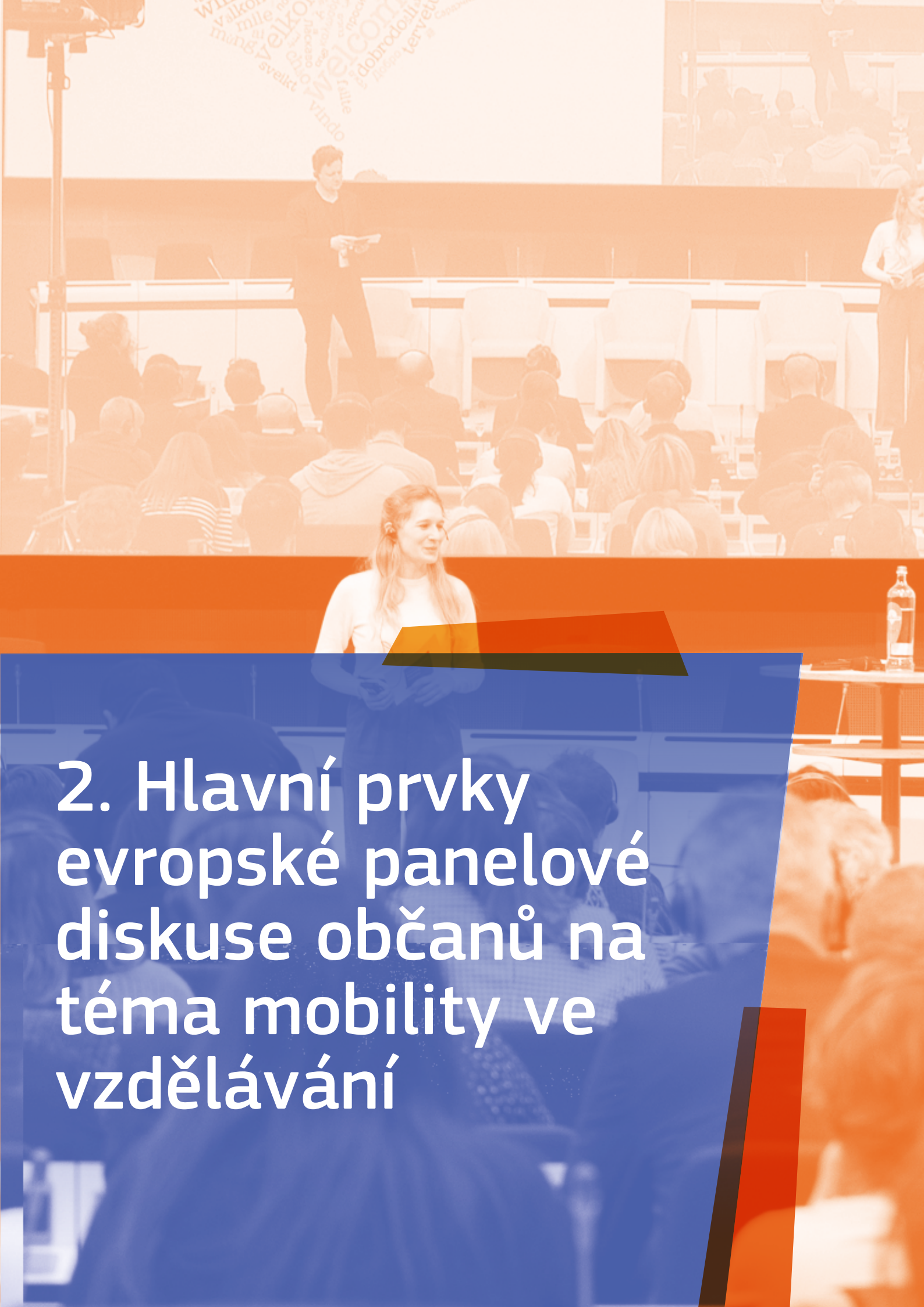
EU si je těchto problémů vědoma a mobilitu ve vzdělávání aktivně podporuje, stejně jako členské státy v jejich úsilí o zvýšení účasti. Strategie Komise pro Evropský prostor vzdělávání do roku 2025 například stanoví ambiciózní cíle pro to, aby se příležitosti pro mobilitu ve vzdělávání staly realitou pro všechny a aby se výsledky vzdělávání ze zahraničí automaticky vzájemně uznávaly. K dosažení těchto cílů je však třeba řešit složité politické problémy týkající se financování, jazykových dovedností, uznávání a sociální a kulturní integrace. EU hraje zásadní roli při usnadňování spolupráce a koordinace mezi členskými státy a dalšími zúčastněnými stranami s cílem řešit tyto problémy a vyvinout proveditelná řešení.

⁽¹⁾ Evropská komise (2022) – Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Evropské radě, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Konference o budoucnosti Evropy: Přeměna vize na konkrétní opatření, COM(2022) 404 final (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX%3A52022DC0404>).

V roce 2023 se Komise rozhodla předložit nový politický návrh s cílem podpořit mobilitu ve vzdělávání pro všechny v Evropském prostoru vzdělávání. V této souvislosti Komise uspořádala evropskou panelovou diskusi občanů a účastníky vyzvala, aby odpověděli na následující otázku: „**Jak můžeme zajistit, aby se příležitosti k mobilitě ve vzdělávání staly realitou pro všechny?**“. Občané byli vyzváni, aby určili hlavní překážky mobility ve vzdělávání a to, co je třeba udělat, aby se stala realitou pro všechny.

Na základě informačních materiálů, příspěvků odborníků a debat v pracovních skupinách a na plenárních zasedáních účastníci panelové diskuse určili a upřednostnili otázky, které jsou důležité pro nový politický návrh Komise. V této zprávě včetně její přílohy jsou shrnuty vstupy a výstupy panelové diskuse. Tato zpráva shrnuje hlavní rysy panelové diskuse a uvádí její metodický rámec, způsob, jakým byly debaty vedeny, výstupy ze tří zasedání a další kroky. Nakonec jsou z celého procesu vyvozeny závěry a ponaučení.

2. Hlavní prvky evropské panelové diskuse občanů na téma mobility ve vzdělávání

2.1. NÁHODNÝ VÝBĚR A DEMOGRAFICKÉ SLOŽENÍ PANELOVÉ DISKUSE

Účastníci panelové diskuse byli vybráni náhodně, aby byl zajištěn spravedlivý, konzistentní a spolehlivý přístup k výběru osob pro takovéto participační postupy. Je-li náhodný výběr použit správně, může zvýšit rozmanitost a reprezentativnost. Výběr provedla spo-

lečnost Kantar Public s podporou 27 vnitrostátních personálních agentur. Ve většině zemí byli účastníci oslovováni telefonicky prostřednictvím metody náhodného digitálního vytáčení. V některých jiných zemích byly využity metody přímého kontaktu s respondentem nebo náhodný výběr z pravděpodobnostního online panelu (pouze Lucembursko). Průměrná míra přijetí se v jednotlivých členských státech lišila, ale v průměru činila 5,15 %.

Tabulka 1: Demografické složení panelové diskuse

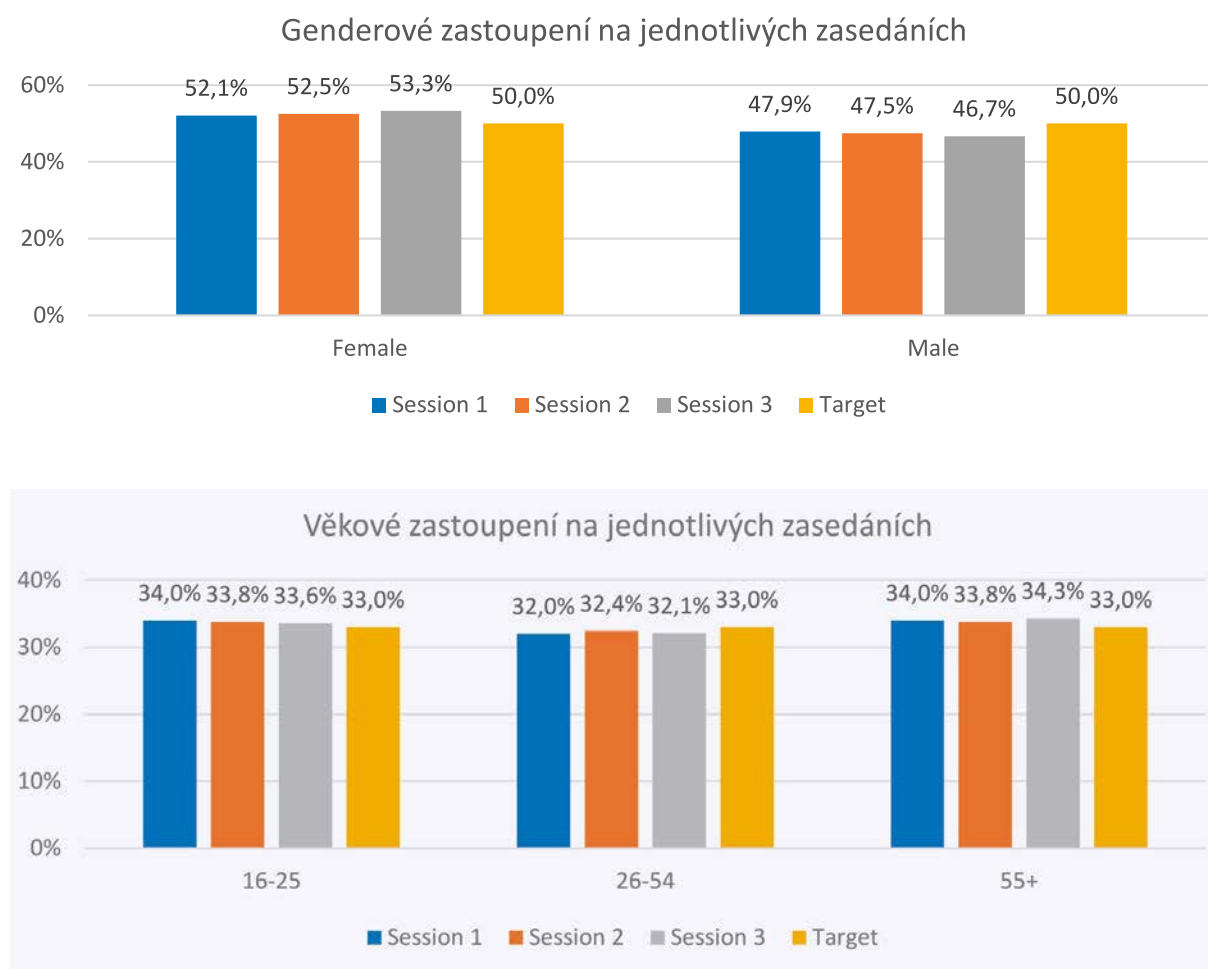
ZEMĚ	CÍLOVÍ ÚČASTNÍCI	SKUTEČNÍ ÚČASTNÍCI		
		První zasedání	Druhé zasedání	Třetí zasedání
Belgie	5	4	4	4
Bulharsko	4	4	4	4
Česko	5	5	5	5
Dánsko	3	3	3	3
Německo	19	19	15	14
Estonsko	2	2	2	2
Irsko	3	3	3	3
Řecko	5	5	5	5
Španělsko	12	12	12	11
Francie	15	15	15	14
Chorvatsko	2	2	2	2
Itálie	15	15	15	15
Kypr	2	2	2	2
Lotyšsko	2	3	3	3
Litva	2	2	2	2
Lucembursko	2	2	2	2
Maďarsko	5	5	5	5
Malta	2	2	1	1
Nizozemsko	6	4	4	4
Rakousko	4	4	3	4
Polsko	10	10	10	10
Portugalsko	5	4	4	4
Rumunsko	7	7	7	7
Slovinsko	2	2	2	2
Slovensko	3	3	3	3
Finsko	3	3	3	3
Švédsko	5	4	3	3
Celkem	150	142	139	137

V tabulce 1 je uveden přehled požadovaného počtu účastníků z řad občanů v jednotlivých členských státech (kvóty pro jednotlivé země) a skutečný počet a poměr účastníků v jednotlivých zemích u každého zasedání. Cílem bylo dosáhnout takového zastoupení členských států, které by bylo úměrné počtu jejich obyvatel a vyvážené minimálně dvěma občany za každou zemi ⁽²⁾. Jinými slovy, pro země s velkým počtem obyvatel, jako je Německo, byly stanoveny vysoké cíle (19 občanů), zatímco z Malty a Lucemburska byli pozváni vždy dva občané. Obecně lze říci, že účast byla na dobré úrovni a v podstatě odpovídala stanoveným cílům. Cíle týkající se účasti byly splněny ve 22 z 27

členských států. Ze 150 cílových účastníků se alespoň jednoho zasedání účastnilo 142 občanů.

Aby se zajistilo, že panelová diskuse bude co nejlépe odrážet rozmanitost obyvatelstva EU, byly stanoveny cílové kvóty účastníků podle socio-demografických charakteristik uvedených na obrázku 1 (skutečné podíly účastníků se týkají 142 občanů, kteří se zúčastnili alespoň jednoho zasedání). Výjimkou byla volba nadměrného zastoupení mladých lidí, kdy třetina účastníků vybraných do panelové diskuse spadala do věkové kategorie 16–25 let, ačkoli tato kategorie představuje méně než 33 % populace EU ⁽³⁾.

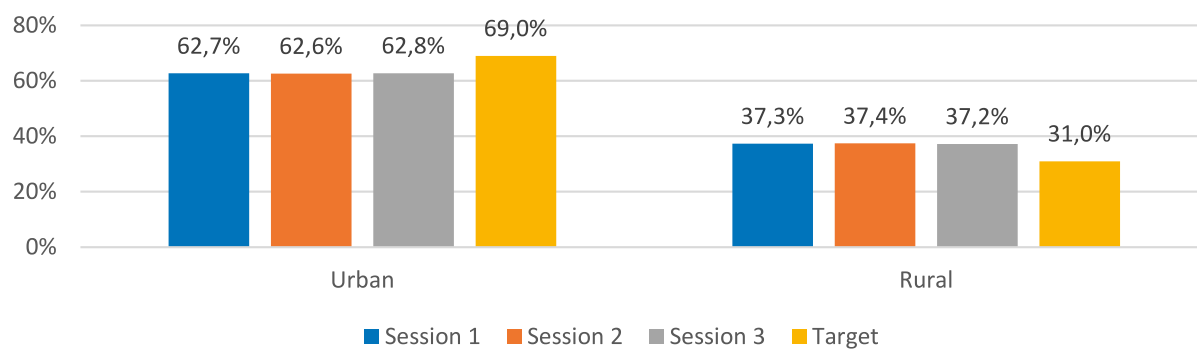
Obrázek 1: Cílové počty a skutečné počty účastníků na zasedání podle čtyř socio-demografických kritérií

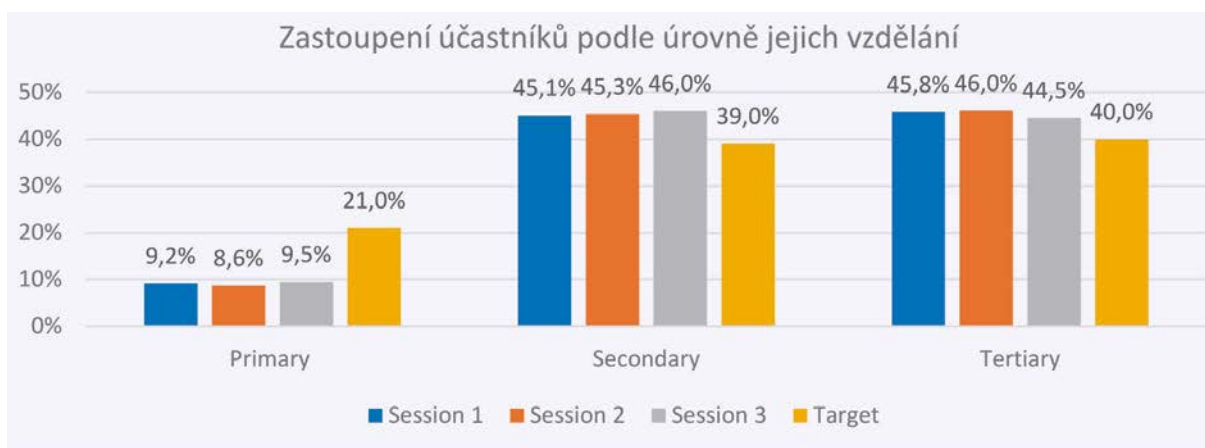
⁽²⁾ Kvóty pro jednotlivé země byly vytvořeny pomocí systému degresivní proporcionality, který se používá také pro výpočet počtu křesel pro jednotlivé členské státy v Evropském parlamentu.

⁽³⁾ Tato věková skupina představuje 10,6 % obyvatel EU (Eurostat, 2022).

Zastoupení účastníků podle místa, kde žijí

Zastoupení účastníků podle úrovně jejich vzdělání

2.2. ŘÍDÍCÍ VÝBOR

Podobu, organizaci a realizaci panelové diskuse zajišťoval řídicí výbor. Tento výbor se setkával jednou týdně a rozhodoval o koncepčních a organizačních záležitostech, včetně otázek týkajících se metodiky, logistiky a rozpočtu. Výbor sestával ze zástupců Komise a externích dodavatelů. Ze strany Komise přispívala k práci řídicího výboru tři generální ředitelství: Generální ředitelství pro komunikaci, které je odpovědné za novou fázi zapojení občanů a zejména za metodiku a organizaci panelové diskuse, Generální ředitelství pro zaměstnanost, sociální věci a sociální začleňování, které je odpovědné za politiku odborného vzdělávání a přípravy a vzdělávání dospělých; a Generální ředitelství pro vzdělávání, mládež, sport a kulturu, které je odpovědné za mobilitu ve vzdělávání, včetně připravovaného návrhu Komise na doporučení Rady k tomuto tématu.

Na návrhu a realizaci této nové generace evropských panelových diskusí občanů spolupracovali dodavatelé. Výběr občanů provedla společnost Kantar Public. Za komunikaci s občany a poskytování pomoci občanům a za všechny organizační aspekty všech tří zasedání byly

odpovědné agentury VO Europe a MCI. Mezinárodní poradní tým složený ze společností ifok (Německo), Missions Publiques (Francie), Danish Board of Technology Foundation (Dánsko) a deliberativa (Španělsko) dále sdružil odborníky za účelem návrhu a usnadnění procesů rozhodování. Partneři z poradního týmu spojili své know-how, aby společně s GŘ pro komunikaci vytvořili koncepci celkového participativního procesu a metodiku jednotlivých zasedání. Poradní tým byl spolu se třemi generálními ředitelstvími zodpovědný za vypracování koncepčního dokumentu, v němž byly popsány pravomoci panelu, a za zřízení poradního znalostního výboru. Kromě toho s podporou GŘ pro zaměstnanost, sociální věci a sociální začleňování a GŘ pro vzdělávání, mládež, sport a kulturu zajistil a zaškolil řečníky, kteří pomáhali občanům pochopit problematiku v celém rozsahu a odpovídali v průběhu tří zasedání na jejich dotazy. Koordinoval také komunikaci s občany a podpůrným týmem na místě, zajišťoval hlavní moderování, usnadňoval práci skupiny a dohlížel na podávání zpráv o výsledcích.

2.3. ZNALOSTNÍ VÝBOR

Zapojení znalostního výboru složeného z odborníků v oblasti mobility ve vzdělávání zaručilo kvalitu, objektivitu, rozmanitost a srozumitelnost informací poskytovaných občanům a posílilo tak integritu procesu rozhodování. Úkolem znalostního výboru bylo vytvářet a poskytovat znalosti a odborné poznatky, aby se vytvořily rovné podmínky pro všechny účastníky a usnadnila se diskuse mezi nimi. Toho bylo dosaženo mimo jiné vypracováním informačního materiálu, který byl občanům rozeslán před prvním zasedáním. V úzké spolupráci s řídicím výborem byly vypracovány věcné politické podněty.

Znalostní výbor rovněž pomáhal poradnímu týmu identifikovat signály upozorňující na nedostatky (např. absence diskuse), průřezové otázky a slabá místa v rámci debat občanů (např. možné překrývání myšlenek se stávajícími iniciativami EU a/nebo oblastí, kde navrhovaná opatření nebyla nutně podložena důkazy). Podílel se také na ověřování faktů a zodpovídal dotazy občanů během zasedání i po nich, a to za podpory znalostního a informačního centra, do něhož byli zapojeni i další odborníci z Komise. Kromě toho poskytoval podporu poradnímu týmu při jeho snaze seskupit příspěvky občanů z prvního zasedání (týkající se překážek inkluzivní mobility ve vzdělávání) do hlavních kategorií překážek, a to na základě jejich znalostí a zkušeností v oblasti mobility ve vzdělávání.

Znalostní výbor sestával z pěti členů vybraných řídicím výborem na základě následujících kritérií: odborných znalostí z nejrůznějších oblastí; širokého uznání jejich know-how a zkušeností v této oblasti, a to jak mezi zúčastněnými stranami, tak mezi kolegy; schopnosti pochopit, uznat a sdělit různé názory na dané téma, včetně možných kompromisů; a rozmanitosti z hlediska pohlaví, národnosti a příslušnosti. Kromě toho přispěli svými postřehy o politice EU dva zástupci z GŘ pro vzdělávání, mládež, sport a kulturu.

Členy znalostního výboru byli:

- Gina Ebnerová, Evropské sdružení pro vzdělávání dospělých,
- Mantas Pupinis, partner a ředitel výzkumu, společnost PPMI, Litva,
- Juan Rayón González, Síť studentů programu Erasmus (ESN),
- Mika Saarinen, národní agentura pro program Erasmus+, Finsko,
- Beatriz Tourón Torradová, národní agentura pro program Erasmus+, Španělsko,
- Fabienne Metayerová, vedoucí oddělení pro koordinaci programu Erasmus+, GŘ pro vzdělávání, mládež, sport a kulturu (rotující členka),
- Giedrius Sudikas, úředník pro program Erasmus+, GŘ pro vzdělávání, mládež, sport a kulturu (rotující člen).

2.4. ZNALOSTNÍ A INFORMAČNÍ CENTRUM

Bylo zřízeno znalostní a informační centrum, které odpovídalo na dotazy a žádosti o vysvětlení zasílané občany v průběhu jejich diskusí. Znalostní a informační centrum zahrnovalo odborníky z GŘ pro komunikaci, GŘ pro zaměstnanost, sociální věci a sociální začleňování a GŘ pro vzdělávání, mládež, sport a kulturu, kteří byli spolu s členy znalostního výboru a dalšími odborníky požádáni, aby poskytovali odpovědi týkající

se jejich příslušných oblastí politiky. Během tří zasedání panelové diskuse poskytovalo znalostní a informační centrum písemné odpovědi na otázky občanů. Na třetím zasedání členové znalostního a informačního centra krátce vystoupili ve třech pracovních skupinách s cílem vyjasnit zbývající otázky předtím, než občané zformulují svá konečná doporučení.

2.5. ŘEČNÍCI

Kromě členů znalostního výboru bylo pozváno několik zúčastněných stran a odborníků, aby se podělili o své odborné znalosti a zkušenosti týkající se mobility ve vzdělávání a odpověděli na otázky občanů. Řečníci představili jednotlivé oblasti mobility ve vzdělávání (školní mobilita, mobilita mládeže, mobilita studentů, mobilita v rámci odborného vzdělávání a přípravy a mobilita dospělých). Poskytli informace o stávajících programech mobility na úrovni EU a na vnitrostátní úrovni, o problémech, kterým čelí různé skupiny při

přístupu k mobilitě ve vzdělávání, a o možných opatřeních ke zlepšení přístupu k mobilitě ve vzdělávání na úrovni členských států i EU. Upozornili také na kompromisy mezi těmito opatřeními a poskytli občanům zpětnou vazbu k jejich práci. Znalostní výbor dbal na to, aby znalosti předkládané občanům byly vyvážené, přiměřené a dostatečně reprezentativní, pokud jde o hlavní postoje tvůrců politik a zúčastněných stran v EU. Řečníci jsou uvedeni níže.

Tabulka 2: Seznam řečníků během tří zasedání

PRVNÍ ZASEDÁNÍ	
Evropská komise	Marija Gabrielová , komisařka pro inovace, výzkum, kulturu, vzdělávání a mládež (do května 2023)
	Pia Ahrenkilde Hansenová , generální ředitelka, GŘ pro komunikaci
	Richard Kühnel , ředitel oddělení pro zastoupení a komunikaci v členských státech, GŘ pro komunikaci
	Ute Haller-Blocková , vedoucí oddělení, GŘ pro vzdělávání, mládež, sport a kulturu
	Jutta König-Georgiadesová , oddělení pro dialog s občany, GŘ pro komunikaci
Externí odborníci	Gina Ebnerová , generální tajemnice, Evropské sdružení pro vzdělávání dospělých
	Ismael Páez Civico , Evropské fórum mládeže
	Juan Rayón González , předseda, Síť studentů programu Erasmus
	Mika Saarinen , ředitel, finská národní agentura pro program Erasmus+ (EDUFI)
	Beatriz Tourón Torradová , poradkyně pro vzdělávání, španělská národní agentura pro program Erasmus+ (SEPIE)
DRUHÉ ZASEDÁNÍ	
Evropská komise	Sophia Eriksson Waterschootová , ředitelka pro mládež, vzdělávání a program Erasmus+, GŘ pro vzdělávání, mládež, sport a kulturu
	Ute Haller-Blocková , vedoucí oddělení, GŘ pro vzdělávání, mládež, sport a kulturu
Průřezový blok	Mantas Pupinis , ředitel výzkumu ve společnosti PPMI a projektový manažer probíhající „Studie o podpoře mobility ve vzdělávání: pokrok, překážky a další postup“
	Mika Saarinen , ředitel, finská národní agentura pro program Erasmus+ (EDUFI)
Tematický blok 1: Překonávání individuálních a postojových problémů, překážek a dilemat	Gregorio Blanco Martin , vedoucí anglického oddělení a koordinátor programu Erasmus, IES Gabriel Alonso de Herrera
	Irina Ferenczová , ředitelka Asociace akademické spolupráce
	Wim Gabriels , ředitel a koordinátor pro sociální začleňování a zapojení do mobility, Síť studentů programu Erasmus
	Christoph van Mol , odborný asistent, Tilburg University
Tematický blok 2: Překonávání kontextových a environmentálních problémů, překážek a dilemat	Gina Ebnerová , generální tajemnice, Evropské sdružení pro vzdělávání dospělých
	Ewa Krzaklewska , odborná asistentka, Jagellonská univerzita
	Ruben Sansom , koordinátor čisté mobility, sdružení Generation Climate Europe
	Brikena Xhomaqiová , ředitelka Platformy pro celoživotní učení
Tematický blok 3: Překonávání institucionálních a politických problémů, překážek a dilemat	Vito Borelli , vedoucí týmu, GŘ pro vzdělávání, mládež, sport a kulturu
	Audrey Frithová , ředitelka Eurodesk Brussels Link
	Søren Kristensen , konzultant, Techne
	Chiara Riondinová , vedoucí oddělení, GŘ pro zaměstnanost, sociální věci a sociální začleňování

TŘETÍ ZASEDÁNÍ	
Evropská komise	Nicolas Schmit , komisař pro pracovní místa a sociální práva
	Sophia Eriksson Waterschootová , ředitelka pro mládež, vzdělávání a program Erasmus+, GŘ pro vzdělávání, mládež, sport a kulturu
	Colin Scicluna , vedoucí kabinetu místopředsedkyně Dubravky Šuicové
	Ute Haller-Blocková , vedoucí oddělení pro koordinaci programu Erasmus+, GŘ pro vzdělávání, mládež, sport a kulturu
	Fabienne Metayerová , vedoucí oddělení, GŘ pro vzdělávání, mládež, sport a kulturu
Externí odborníci	Marta Gutierrez Benetová , vedoucí oddělení, GŘ pro vzdělávání, mládež, sport a kulturu
	Kostis Giannidis , bývalý předseda Sítě studentů programu Erasmus
	Juliette Ibarrondo Lasaová , Evropská federace pro mezikulturní vzdělávání
	Davide Muraro , Evropské sdružení pro vzdělávání dospělých
	Mantas Pupinis , ředitel výzkumu ve společnosti PPMI a projektový manažer „Studie o podpoře mobility ve vzdělávání: pokrok, překážky a další postup“
	Mika Saarinen , ředitel, finská národní agentura pro program Erasmus+ (EDUFI)
	Beatriz Tourón Torradová , poradkyně pro vzdělávání, španělská národní agentura pro program Erasmus+ (SEPIE)

2.6. HLAVNÍ MODERÁTOŘI

Všemi třemi zasedáními provázeli občany dva hlavní moderátoři, kteří řídili plenární diskuse. Poskytovali informace o obecném cíli panelové diskuse a metodice jednotlivých zasedání a také o organizačních aspektech. Hlavní moderátoři také zprostředkovávali debaty mezi řečníky z řad odborníků, zajišťovali, aby byly poznatky během diskusí sdělovány spravedlivě a nestranně, a usnadňovali předávání otázek a odpovědí

mezi odborníky a občany. Tito hlavní moderátoři dále shromáždili všechny výsledky na závěrečných plenárních diskusích v rámci každého zasedání. Hlavními moderátory byli:

- Camille Doblerová (Missions Publiques),
- Malte Frøslee Ibsen (Danish Board of Technology Foundation).

2.7. FACILITÁTOŘI

Občané pracovali ve dvanácti pracovních skupinách a každé z nich napomáhali a poskytovali podporu dva členové poradního týmu: jeden zkušený facilitátor a jeden asistent. Úkolem facilitátorů bylo řídit diskuse v pracovních skupinách a zajišťovat bezproblémový průběh, a to:

- vytvářením přátelské a vzájemně respektující atmosféry, která podpoří vyvážené zapojení všech účastníků,
- zajištěním informovanosti všech občanů o celém procesu a vedením občanů při skupinové práci,
- zajištěním toho, aby bylo dosaženo cílů zasedání pracovních skupin, tj. usnadněním identifikace konfliktů a neshod mezi občany a podporou diskuse a konsensu mezi občany,
- zajišťováním dodržování harmonogramu, zapisováním poznámek a konsolidací výstupů z jednání ve vícejazyčných a vzájemně propojených pracovních dokumentech,

- propojováním požadavků občanů v pracovních skupinách s podpůrným týmem nebo odborníky, např. shromažďováním nevyřízených připomínek nebo dotazů,
- účastí na závěrečných poradách s poradním týmem.

Facilitátoři byli zaměstnanci společností ifok, Missions Publiques nebo Danish Board of Technology Foundation. Během diskusí v pracovních skupinách jim pomáhali asistenti, většinou studenti a stážisté z Bruselu. Všichni facilitátoři a asistenti se řídili společnými pokyny uvedenými v dokumentu s pokyny pro vedení a průběh diskuse (vždy jeden dokument pro každé zasedání). Před každým zasedáním se zúčastnili dvou specializovaných instruktáží a školení.

2.8. POZOROVATELÉ

Práci této panelové diskuse mohl sledovat omezený počet pozorovatelů. Cílem bylo zajistit transparentnost a viditelnost tohoto inovativního demokratického formátu a zároveň zachovat bezpečný prostor pro zúčastněné občany, jenž má pro důvěryhodné diskusní prostředí zásadní význam. Pozorovatelé se mohli účastnit diskusí na plenárních zasedáních a v pracovních skupinách a sledovat je. Maximální počet pozorovatelů v každé pracovní skupině byl tři.

Interní pozorovatelé pocházeli také z řad pořádajících partnerů a institucí (např. interní zaměstnanci Generálního sekretariátu, GŘ pro komunikaci, GŘ pro zaměstnanost, sociální věci a sociální začleňování a GŘ pro vzdělávání, mládež, sport a kulturu). Mezi externími pozorovateli byli výzkumní pracovníci (z univerzit nebo analytických středisek), zúčastněné subjekty z řad občanské společnosti, zástupci médií a další zúčastněné strany. Se souhlasem dotčených občanů s nimi mohli externí pozorovatelé vést rozhovory pouze pro účely výzkumu, nebránilo-li to průběhu panelových diskusí.

3. Metodický rámec a jednotlivá zasedání

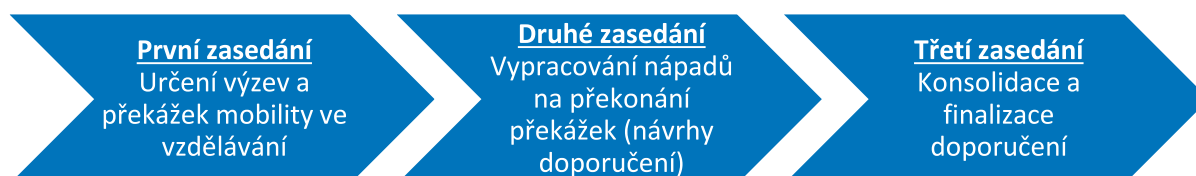

3.1. METODICKÝ RÁMEC

Panelová diskuse sestávala ze tří zasedání s různými cíli.

- Během prvního zasedání (konaného v Bruselu) byli účastníci seznámeni s danou problematikou, mohli se navzájem poznat a vybudovat si pocit sounáležitosti a důvěry. Obdrželi úvodní informace od odborníků a poté byli požádáni, aby určili cílové skupiny pro mobilitu ve vzdělávání. Následně shromáždili a seřadili výzvy a překážky v přístupu k mobilitě ve vzdělávání s využitím metody modelování postav, což je běžná metoda designérského myšlení. Jinými slovy, byli požádáni, aby „vystoupili ze sebe samých“ tím, že vytvoří a popíší různé fiktivní postavy ztělesňující typické nebo netypické občany EU, a aby se zamysleli nad šancemi a překážkami, kterým mohou čelit v souvislosti s mobilitou ve vzdělávání.
- Druhé zasedání proběhlo online a zaměřilo se na hlubší pochopení problematiky. Hlavním cílem zasedání bylo podpořit výměnu myšlenek a názorů mezi účastníky, identifikovat oblasti shody a neshody a formulovat počáteční návrhy doporučení ve třech samostatných tematických blocích.
- Třetí a poslední zasedání (konané v Bruselu) bylo věnováno formulování doporučení na základě myšlenek a poznatků získaných na prvních dvou zasedáních a bylo obohaceno o další příspěvky odborníků. Třetí zasedání zajistilo, že z panelové diskuse vzešla konkrétní doporučení, která mohou být předána Komisi a sdělena příslušným zúčastněným stranám.

Obrázek 2: Celkový metodický průběh evropské panelové diskuse občanů o mobilitě ve vzdělávání

V průběhu celé panelové diskuse byl dostatek času na vytváření skupin a výměnu názorů, a to jak během plenárních zasedání, tak při práci ve skupinách. Struktura zasedání byla navržena tak, aby podporovala interakci mezi účastníky a zajistila, že všechny hlasy budou vyslyšeny. Vzhledem k tomu, že se panelová diskuse konala ve vícejazyčném prostředí, mohli občané vždy hovořit ve svém mateřském jazyce, a to i díky tlumoč-

níkům. Pracovní skupiny byly složeny tak, aby umožňovaly dostatečnou geografickou rozmanitost, kombinaci větších a menších zemí a maximálně pěti různých jazyků ve skupině. Facilitátoři mohli diskusi vést ve svém mateřském jazyce nebo v angličtině.

3.2. PRVNÍ ZASEDÁNÍ: PROCES A VÝSTUPY

První zasedání se konalo od 3. do 5. března 2023 v Bruselu a bylo na něm představeno téma panelové diskuse a její souvislosti. Občané se spolu seznámili a byli poučeni o pravidlech konstruktivní diskuse. Poté se zaměřili na porozumění cílovým skupinám v oblasti zvyšování mobility ve vzdělávání v Evropě a výzvám, které stojí v cestě za tímto cílem. Zástupci Komise a externí řečníci občanům přiblížili stávající programy a

některé výzvy související se zpřístupněním mobility pro všechny. Cílem prvního zasedání bylo navzájem sdílet a mapovat osobní zkušenosti s mobilitou ve vzdělávání, definovat cílové skupiny a identifikovat překážky činnosti v oblasti mobility ve vzdělávání, které občané považovali za relevantní pro další diskuse na nadcházejících zasedáních.

První den (pátek 3. března)

První den občany uvítali hlavní moderátoři a dvě zástupkyně Komise: **Marija Gabrielová** (tehdejší komisařka pro inovace, výzkum, kulturu, vzdělávání a mládež) a **Pia Ahrenkilde Hansenová** (generální ředitelka GŘ pro komunikaci). Ve svém proslovu zdůraznily význam panelové diskuse a vize EU v oblasti vzdělávání a odborné přípravy. Hlavní moderátoři poté seznámili občany s programem prvního zasedání a programem dalších zasedání. Po několika „zahřívacích“ hrách **Jutta König-Georgiadesová** (GŘ pro komunikaci) krátce představila orgány EU a rozhodovací a legislativní proces. Poté **Ute Haller-Blocková** (GŘ pro

vzdělávání, mládež, sport a kulturu) podrobně představila téma panelové diskuse. Mobilita ve vzdělávání byla dále zkoumána z hlediska vlastních zkušeností občanů se vzděláváním a odbornou přípravou doma i v zahraničí a také z hlediska jejich „promarněných příležitostí“ v oblasti mobility ve vzdělávání. Členové znalostního výboru se vyjádřili k jednotlivým zkušenostem a dále je rozvinuli, přičemž poskytli obecnější informace o různých typech mobility ve vzdělávání: školní mobilita, mobilita mládeže, odborné vzdělávání a příprava v zahraničí, mobilita dospělých či mobilita studentů.

Marija Gabrielová vítá občany.

Druhý den (sobota 4. března)

Během druhého dne občané pracovali ve dvanácti paralelních pracovních skupinách. Měli k dispozici simultánní tlumočnický a zkušené facilitátory, kteří usnadňovali průběh jejich diskuse. Skupiny zaznamenávaly své nápady do vícejazyčných tabulek, k nimž měly přístup i ostatní skupiny. Občané nejprve hovořili o svých dřívějších i aktuálních zkušenostech s mobilitou ve vzdělávání a zamýšleli se nad definicemi a různými druhy mobility ve vzdělávání. Poté hovořili o cílových skupinách mobility ve vzdělávání a vytvářeli modelové osoby se zaměřením na takové, které by ze zvýšené mobility ve vzdělávání mohly mít větší prospěch. Každá skupina vytvořila 2–6 osob, které představovaly zástupce cílových skupin. Pomocí těchto modelových

osob poté identifikovali výzvy a překážky, které mohou klíčovým cílovým skupinám stát v cestě. Skupiny také hovořily o budoucích trendech a společenském vývoji, které by mohly mít dopad na mobilitu ve vzdělávání. Dále začaly diskutovat o schůdných řešeních a nástrojích. Během celého dne měli občané možnost klást otázky odborníkům ze znalostního a informačního centra. Poté, co v sobotu občané dokončili své aktivity, členové znalostního výboru a další odborníci na místě spolu se členy poradního týmu shromáždili celkem 54 modelových osob vytvořených v pracovních skupinách, které následně rozdělili do dvanácti samostatných skupin modelových osob.

Třetí den (neděle 5. března)

Třetí den byla každé skupině účastníků přidělena jedna skupina modelových osob (v každé skupině bylo 2–7 modelových osob). Každá modelová osoba měla profilový obrázek vygenerovaný programem umělé inteligence DALL-E, který vycházel z demografických popisů skupin. Posledním krokem v pracovních skupinách bylo shrnout a identifikovat průřezové problémy a překážky, kterým příslušná skupina sledovaných modelových osob čelí. Občané se rovněž připravili na druhé zasedání, shromáždili své otázky a určili, jaké informace

budou na příští zasedání potřebovat. Na závěrečném plenárním zasedání mluvčí z dvanácti pracovních skupin představili klíčové překážky mobility ve vzdělávání, které společně s hlavními moderátory shrnuli na tabuli. Po prezentacích odborníci reagovali na práci panelové diskuse a vyjádřili se k ní. **Richard Kühnel** (ředitel oddělení pro zastoupení a komunikaci v členských státech, Evropská komise) poté účastníkům zasedání sdělil své závěrečné poznámky a rozloučil se s nimi.

Formální program prvního zasedání je zobrazen níže:

Pátek (3. března)	PLENÁRNÍ ZASEDÁNÍ
14:30–15:00	Uvítání a úvodní projevy: — Marija Gabrielová , komisařka pro inovace, výzkum, kulturu, vzdělávání a mládež — Pia Ahrenkilde Hansenová , generální ředitelka, GŘ pro komunikaci
15:00–15:40	Úvod panelové diskuse občanů: proč jsme se zde sešli?
15:40–15:55	Skupinová fotografie
15:55–16:15	Úvod do tématu panelové diskuse I (reflexe o vlastních zkušenostech)
16:15–16:45	Přestávka na kávu
16:45–18:30	Úvod do tématu panelové diskuse II (sdílení zkušeností a panelová diskuse)
Sobota (4. března)	PRACOVNÍ SKUPINY
9:30–11:00	Poznáváme se: hodnoty a zkušenosti v oblasti mobility ve vzdělávání
11:00–11:30	Přestávka na kávu
11:30–13:00	Mobilita ve vzdělávání pro všechny: identifikace cílových skupin
13:00–14:30	Přestávka na oběd
14:30–16:15	Identifikace aktuálních výzev a překážek
16:15–16:45	Přestávka na kávu
16:45–18:00	Zkoumání budoucích trendů
Neděle (5. března)	PRACOVNÍ SKUPINY A PLENÁRNÍ ZASEDÁNÍ
9:30–11:00	Pracovní skupiny: příprava na plenární zasedání a sběr otázek
11:00–12:00	Přestávka na kávu a přesun skupin do zasedacích místností
12:00–13:20	Plenární zasedání: Prezentace skupin, reakce, otázky a odpovědi, diskuse
13:20–13:40	Shrnutí a informace o příštích zasedáních

3.3. DRUHÉ ZASEDÁNÍ: PROCES A VÝSTUPY

Druhé zasedání panelové diskuse proběhlo online ve dnech 24. – 26. března 2023. Cílem bylo, aby občané formulovali řešení, jak překonat problémy a překážky určené na prvním zasedání, a navrhli doporučení, jak zvýšit inkluzivitu mobility ve vzdělávání. S cílem strukturovat práci na zasedání bylo 36 výzev a překážek mobility ve vzdělávání shromážděných na prvním zasedání seskupeno znalostním výborem do tří „tematických bloků“.

→ **Tematický blok 1.** Překonávání **individuálních a postojových** problémů, překážek a dilemat (osobní, psychologické a rozhodovací bariéry).

→ **Tematický blok 2.** Překonávání **kontextových a environmentálních** problémů, překážek a dilemat (kulturní, sociální a jazykové bariéry).

→ **Tematický blok 3.** Překonávání **institucionálních a politických** problémů, překážek a dilemat (přístup k informacím a ekonomické a finanční bariéry).

Úředníci Komise a externí řečníci z různých oblastí poskytli občanům informace o těchto překážkách a představili možná řešení, přičemž zvláštní pozornost věnovali různým dilematům a kompromisům, které s sebou nesou. V návaznosti na iterativní proces „vzájemného hodnocení“, kdy občané ve dvanácti pracovních skupinách vzájemně přezkoumali svou práci, předložili 45 návrhů doporučení.

První den (pátek 24. března)

První den přivítali občany na online zasedání hlavní moderátoři a **Sophia Eriksson Waterschootová** (GŘ pro vzdělávání, mládež, sport a kulturu). Poté **Ute Haller-Blocková** (GŘ pro vzdělávání, mládež, sport a kulturu) hovořila o výsledcích prvního zasedání a upřesnila, co Komise od panelové diskuse očekává. **Mantas Pupinis** (PPMI) byl poté vyzván, aby vysvětlil, jak znalostní výbor seskupil výsledky občanů z prvního zasedání do tří tematických bloků. Podal úvodní přehled dilemat a kompromisů, které jsou základem těchto výzev, jak je identifikoval znalostní výbor. Jako doplněk k tomuto prvnímu kolu příspěvků poskytl **Mika Saarinen** (EDUFI) občanům informace o programu Erasmus+ a dalších existujících programech mobility ve vzdělávání, které měly práci panelu uvést do souvislosti. Ve třech následujících panelových diskusích se čtyři řečníci dále zabývali jednotlivými tematickými

bloky a poskytli různé perspektivy a přehled možných řešení, dilemat a otázek týkajících se daného tematického bloku. Na konci každé panelové diskuse měli občané možnost klást otázky. Závěrem hlavní moderátoři nastínili program na víkend a připomněli zastřešující účel panelové diskuse.

Druhý den (sobota 25. března)

Během druhého dne občané souběžně pracovali ve dvanácti pracovních skupinách. Měli k dispozici simultánní tlumočnický a zkušené facilitátory, kteří usnadňovali průběh jejich diskuse. Zapisovatelé dokumentovali proces ve vícejazyčných tabulkách, což účastníkům umožnilo sledovat obsah vytvořený v jejich skupině v jejich mateřském jazyce. Všechny skupiny začaly prvním tematickým blokem, tedy překonáváním psychologických a postojových překážek. Shodli se na průřezových prvcích, které je třeba mít na paměti při vypracovávání doporučení, jejichž cílem je překonávání

kontextových problémů (tematický blok 2) a institucionálních a politických problémů (tematický blok 3). Každá pracovní skupina poté ke každému z těchto dvou tematických bloků vypracovala až dva návrhy doporučení. Odpoledne každá skupina vyslala do jiné pracovní skupiny jednoho svého vyslance, který jim přednesl návrh doporučení a získal od nich zpětnou vazbu. Během celého dne měli občané možnost klást otázky odborníkům ze znalostního a informačního centra. Odpovědi byly poskytnuty v sobotu odpoledne nebo v neděli dopoledne.

Třetí den (neděle 26. března)

V neděli ráno občané v pracovních skupinách zapracovali zpětnou vazbu získanou od ostatních skupin a případné odpovědi odborníků. Výsledkem bylo 45 návrhů doporučení z dvanácti pracovních skupin. Každá skupina si zvolila svého mluvčího pro následující závěrečné plenární zasedání. Každý mluvčí poté před celým panelem prezentoval dvě doporučení své skupiny. Po těchto prezentacích se občanům dostalo zpětné vazby k jejich nápadům od **Miky Saarinen**a (EDUFI)

a **Ute Haller-Blockové** (GŘ pro vzdělávání, mládež, sport a kulturu). Občané poté měli možnost klást těmto řečníkům otázky a poskytnout svou vlastní zpětnou vazbu ke stávajícímu zasedání, což doplnily tři otázky položené prostřednictvím aplikace Slido. Na závěr občané dostali přehled informací o posledním zasedání a dalších krocích.

Úplný program zasedání je zobrazen níže.

Pátek (24. března)	PLENÁRNÍ ZASEDÁNÍ
14:30–14:50	Uvítání, prezentace výstupů z prvního zasedání a program druhého zasedání
14:50–15:35	Přechod od překážek k řešením pro mobilitu ve vzdělávání pro všechny Řečníci z Komise a znalostního výboru
15:35–15:55	Přestávka
15:55–16:40	Tematický blok 1: Překonávání osobních a psychologických bariér Rozhovory s odborníky a otázky a odpovědi
16:40–17:20	Tematický blok 2: Překonávání kulturních, sociálních a jazykových bariér Rozhovory s odborníky a otázky a odpovědi
17:20–17:40	Přestávka
17:40–18:20	Tematický blok 3: Překonávání bariér souvisejících s informacemi, ekonomikou a financemi Rozhovory s odborníky a otázky a odpovědi
18:20–18:30	Další kroky a závěrečné poznámky
Sobota (25. března)	PRACOVNÍ SKUPINY
9:30–9:45	Formování skupin / seznamování
9:45–11:00	Blok 1: Skupinová práce na návrzích doporučení (tematický blok 1)
11:00–11:30	Přestávka
11:30–13:00	Blok 2: Skupinová práce na návrzích doporučení (tematické bloky 2 a 3)
13:00–14:30	Přestávka na oběd
14:30–16:00	Blok 3: Skupinová práce na návrzích doporučení (tematické bloky 2 a 3)
16:00–16:30	Přestávka
16:30–18:00	Blok 4: Zpětná vazba mezi skupinami
Neděle (26. března)	PRACOVNÍ SKUPINA
9:30–11:15	Blok 5: Konsolidace návrhů doporučení
11:15–11:30	Přestávka
	Plenární zasedání
11:30–12:40	Prezentace jednotlivých skupin a zpětná vazba
12:40–12:55	Přestávka
12:55–13:20	Reakce odborníků na práci provedenou během druhého zasedání, interakce a otázky a odpovědi
13:20–13:30	Shrnutí a závěrečné poznámky

3.4. TŘETÍ ZASEDÁNÍ: PROCES A VÝSTUPY

Před třetím zasedáním bylo 45 návrhů doporučení občanů seskupeno podle podobných témat (např. jazykové vzdělávání, informovanost a osvěta, podpora podniků a zaměstnanců) a přiděleno dvanácti pracovním skupinám. Současně byla ke každému doporučení poskytnuta písemná zpětná vazba od odborníků a specialistů. Během třetího a závěrečného zasedání občané

zapracovali zpětnou vazbu od odborníků a ostatních pracovních skupin, sloučili podobné myšlenky a dokončili doporučení. Na závěr zasedání vyjádřili občané, do jaké míry s jednotlivými doporučeními souhlasí, a to v závěrečném hodnotícím procesu na plenárním zasedání.

První den (pátek 28. dubna)

První den tohoto závěrečného zasedání přivítali všechny občany opět hlavní moderátoři **Nicolas Schmit** (komisař pro pracovní místa a sociální práva) a **Sophia Eriksson Waterschootová** (GŘ pro vzdělávání, mládež, sport a kulturu). Po uvítacích projevech poskytl **Mantas Pupinis** (PPMI) informace o práci znalostního výboru mezi druhým a třetím zasedáním. Během následující přestávky byli občané vyzváni, aby určili priority v oblasti mobility ve vzdělávání a politických témat, o nichž panel diskutoval. Učinili tak prostřednictvím „živých sloupcových grafů“, v nichž rozdělili „rozpočtové jednotky“ mezi třináct kategorií označujících oblasti mobility ve vzdělávání, které by měly získat

více finančních prostředků. Po přestávce byli občané rozděleni do dvou dílčích plenárních diskusí. Na každé dílčí plenární diskusi získaly pracovní skupiny od čtyř odborníků zpětnou vazbu k návrhům doporučení, které jim byly přiděleny. Odborníci ve svých příspěvcích upozornili na možnosti, jak zlepšit návrhy doporučení občanů, a odpověděli na dotazy občanů. Na konci dne se občané opět sešli na plenárním zasedání, aby shrnuli hlavní body, na které narazili v dílčích plenárních diskusích, a projednali výsledky živých sloupcových grafů jako základ pro skupinovou práci v sobotu. Tato aktivita jasně ukázala, že podpora jazyků a mobilita dospělých mají pro občany prvořadý význam.

Druhý den (sobota 29. dubna)

Během druhého dne byli občané rozděleni do stejných pracovních skupin jako na předchozích dvou zasedáních. Stejně jako předtím byly diskuse v pracovních skupinách vedeny zkušenými moderátory a simultánně tlumočeny. V průběhu dne každá pracovní skupina pracovala na několika návrzích doporučení formulovaných na druhém zasedání, které jí byly přiděleny. Skupiny byly požádány, aby sloučily podobná doporučení, zapracovaly zpětnou vazbu od odborníků a vypracovaly příslušná doporučení. Na podporu tohoto procesu navštívili každou skupinu další občané, aby získali přehled o doporučeních vypracovaných jinými skupinami. Kromě toho odborníci během odpoledne navštívili pracovní skupiny, které to považovaly za nutné, aby zodpověděli dotazy nebo vyřešili pochybnosti bránící dokončení doporučení. Ke konci dne sehráli facilitátoři klíčovou roli při zajišťování toho, aby byla doporučení dokončena a podpořena širokou shodou v jejich skupině.

Třetí den (neděle 30. dubna)

Na závěrečném plenárním zasedání představili zástupci pracovních skupin všech **21 doporučení dokončených v sobotu** a následně o nich hlasovali všichni občané účastníci se panelové diskuse. Hlasování bylo rozděleno do tří fází, z nichž každá měla stejný průběh. Nejprve čtyři skupinové řečníci přečetli nahlas svá doporučení, zdůvodnili jejich význam a odpověděli

na otázky ostatních občanů. Poté byli všichni občané požádáni, aby na papírovém hlasovacím lístku vyjádřili svou podporu jednotlivým doporučením na stupnici od 1 („jsem rozhodně proti“) do 6 („jsem rozhodně pro“). Jednou z možností bylo rovněž zdržet se hodnocení. Tento postup se opakoval dvakrát, dokud nebyla předložena a odhlasována všechna doporučení. Po se-

čtení všech hlasů a zveřejnění výsledků hlavními moderátory dostali slovo **Pia Ahrenkilde-Hansenová** (generální ředitelka, GŘ pro komunikaci), **Colin Scicluna** (vedoucí kabinetu místopředsedkyně Dubravky Šuicové) a **Ute Haller-Blocková** (vedoucí oddělení, GŘ pro vzdělávání, mládež, sport a kulturu), aby vysvětlili, jakým způsobem se Komise bude zabývat doporučeními občanů. Nakonec byli občané vyzváni, aby se podělili o zpětnou vazbu k celému procesu.

Úplný program zasedání je zobrazen níže.

Pátek (28. dubna)		PLENÁRNÍ ZASEDÁNÍ
14:00–14:15		Uvítání a prezentace zasedání
14:15–14:35		Úvahy Nicolase Schmita , komisaře pro pracovní místa a sociální práva, a Sophie Eriksson Waterschootové (ředitelka GŘ pro vzdělávání, mládež, sport a kulturu)
14:35–15:15		Úvod: od druhého zasedání ke třetímu zasedání
15:15–15:45		Přestávka na kávu, stanovení priorit a změna místností
15:45–17:50		Dílčí plenární diskuse: otázky a odpovědi s odborníky k návrhům doporučení (rozdělené do dvou „pracovních bloků“)
17:50–18:00		Změna místností
18:00–18:30		Klíčová sdělení z dílčích plenárních diskusí
Sobota (29. dubna)		PRACOVNÍ SKUPINY
9:30–11:15		První zasedání: projednávání, vypracování a přezkum prvního doporučení
11:15–11:45		Přestávka na kávu
11:45–13:00		Druhé zasedání: projednávání, vypracování a přezkum druhého doporučení
13:00–14:30		Přestávka na oběd
14:30–16:00		Třetí zasedání: vstupy odborníků a začlenění zpětné vazby
16:00–16:30		Přestávka na kávu
16:30–18:00		Čtvrté zasedání: konsolidace doporučení
Neděle (30. dubna)		PLENÁRNÍ ZASEDÁNÍ
09:30–09:40		Uvítání
09:40–10:15		Prezentace a posouzení doporučení I (skupiny 1–4)
10:15–10:50		Prezentace a posouzení doporučení II (skupiny 5–8)
10:50–11:25		Prezentace a posouzení doporučení III (skupiny 9–12)
11:25–12:00		Přestávka na kávu
12:00–12:15		Průzkum k získání zpětné vazby
12:15–12:30		Prezentace výsledků
12:30–13:10		Ceremoniál a oficiální projevy
13:10–13:30		Rozloučení a společná fotografie

V rámci panelové diskuse bylo zformulováno 21 konečných doporučení, která byla vyhodnocena pomocí hodnotící škály (od 1 do 6), která pro každé doporučení stanovila aritmetický průměr („úroveň podpory“) a „míru schválení“, tj. podíl hlasů v rozmezí od 4 („jsem spíše pro“) do 6 („jsem rozhodně pro“). V tabulce č. 3 jsou doporučení (pouze s názvy) seřazena podle úrovně podpory. Celé doporučení včetně názvu, úplného textu, odůvodnění a dalších podrobností naleznete v příloze.

Tabulka 3: Přehled konečných doporučení a výsledků hodnocení

Č.	Název doporučení	Úroveň podpory	Míra schválení	Hlasy
16	Informace o mobilitě pracovníků v Evropě	5,11	95 %	132
12	Mentoři pro lepší přijetí v cílové zemi	4,99	93 %	132
17	Cílené informační kampaně o vzdělávací mobilitě	4,99	92 %	132
21	Podpora cílené komunikační strategie pro Erasmus+	4,98	89 %	132
1	Společný dorozumivací jazyk (lingua franca) jako nástroj pro vzdělávací mobilitu	4,97	86 %	133
8	Propagace a podpora jazykových programů	4,92	92 %	131
11	Ambasadoři pro mobilnější Evropu	4,92	88 %	131
9	Zavedení a přizpůsobení informačních center a služeb programu Erasmus+	4,89	94 %	133
15	Finanční podpora profesního rozvoje zaměstnanců	4,87	89 %	131
3	Rozšíření stávajících programů vzdělávací mobility na osoby všech věkových kategorií a socioekonomických vrstev	4,84	88 %	129
14	Uznání úlohy pedagogů ve vzdělávací mobilitě	4,79	84 %	130
2	Život v mnohojazyčné Evropě	4,78	90 %	133
4	Podpora hlubší integrace odvětví odborného vzdělávání v celé EU	4,76	89 %	132
6	Program EU na podporu hybridních modelů vzdělávací mobility zaměstnanců	4,75	84 %	134
20	Posouzení administrativních překážek, kterým čelí zaměstnanci a zaměstnavatelé, a možnosti, jak je překonat	4,75	87 %	133
10	Zajištění odpovídající finanční podpory pro všechny osoby účastnící se vzdělávací mobility	4,69	82 %	131
19	Překonávání předsudků podporou vyváženějšího rozložení cílových destinací v rámci programu Erasmus+	4,56	83 %	132
13	Podpora ekologičtější vzdělávací mobility	4,46	76 %	131
18	Opatření a činnosti na podporu nediskriminace v oblasti vzdělávací mobility	4,42	75 %	130
7	Zlepšení v oblasti učení se jazykům prostřednictvím nových technologií	4,37	74 %	133
5	Umožnění vzdělávací mobility pro rodiny	3,87	60 %	134

Občané se v průzkumu za účelem získání zpětné vazby podělili o své zkušenosti s panelovou diskusí. Z pohledu účastníků byla panelová diskuse úspěšná. Při výběru se podařilo získat různorodý vzorek lidí z celé Evropy a z nejrozličnějších společenských vrstev. Podle průzkumu k získání zpětné vazby se participačního procesu dosud zúčastnilo pouze 5 % občanů. Kromě toho se 77 % účastníků domnívalo, že panelová diskuse „zcela“ (23,5 %) nebo „do jisté míry“ (54 %) reprezentovala celou společnost, i když některé osoby poznamenaly,

že určité znevýhodněné skupiny chyběly. Na otázku, jak hodnotí svou celkovou zkušenost, odpovědělo 93 % účastníků, že jsou s panelovou diskusí občanů „zcela spokojeni“ (52 %) nebo „do jisté míry spokojeni“ (41,5 %). Stejně tak velká většina občanů uvedla, že se zvýšily jejich znalosti o mobilitě ve vzdělávání (92 %), že se změnil jejich názor na mobilitu ve vzdělávání (70 %) a že se zlepšil jejich pohled na EU (60 %).

„Využívejte co nejvíce tyto panelové diskuse! Jsou velmi zajímavé a vytvářejí mezikulturní spojení.“

Gesuele, 34 let, Itálie

The background image shows three individuals in a call center environment. A man on the left, a woman in the center wearing glasses and a headset, and another man on the right also wearing a headset. They are all looking towards the right. The image is overlaid with a semi-transparent orange filter. A blue rectangular box is positioned in the lower-left area, containing the text '4. Další kroky'. The text is white and bold. There are also some abstract geometric shapes in orange and blue on the right side of the image.

4. Další kroky

Během tří zasedání panelové diskuse o mobilitě ve vzdělávání projeví občané při práci na doporučeních, jak zajistit dostupnost příležitostí k mobilitě ve vzdělávání pro všechny, vysokou míru angažovanosti a zapojení. Aby lépe porozuměli tomu, jak fungují stávající systémy mobility ve vzdělávání, zejména program Erasmus+, a jaké jsou hlavní překážky mobility ve vzdělávání a hlavní faktory, které ji usnadňují, vnesli desítky dotazů, na něž odpovídali odborníci. Mnozí občané se tématem vzdělávací mobility dále zabývali i mezi jednotlivými zasedáními a v této souvislosti se mimo jiné obrátili například na místní komunity, školy a další vzdělávací instituce.

V příloze je uvedeno 21 doporučení předložených panelem, která zaujímají komplexní přístup k podpoře vzdělávací mobility ze strany členských států a Komise. Pět doporučení zdůrazňuje význam inkluzivních systémů vzdělávání a odborné přípravy a úlohu všech dotčených subjektů, kterou by měly plnit při zajišťování toho, aby každý mohl využívat výhod Evropy bez hranic bez ohledu na svůj věk, úroveň vzdělání, původ a finanční prostředky. Zvláštní opatření zaměřená na inkluzi jsou vnímána jako klíčový faktor umožňující širší a rozmanitější účast na programech vzdělávací mobility.

Během diskuse občané zdůraznili, že zejména dospělí účastníci vzdělávání a znevýhodnění účastníci vzdělávání nejsou dostatečně informováni o stávajících pří-

ležitostech vzdělávací mobility, které mají k dispozici. Proto byl v pěti doporučeních vyzdvížen význam oslovování účastníků vzdělávání všech věkových kategorií, včetně těch znevýhodněných, a poskytování cílených informací na úrovni, která je jim nejbližší. Čtyři doporučení rovněž uvádějí, že je velmi důležité, aby se zlepšilo učení se jazykům, a to také prostřednictvím nových technologií, jakožto klíčový faktor umožňující mobilitu ve vzdělávání.

Tři doporučení se týkají vzdělávací mobility zaměstnanců a zbývající čtyři doporučení se zabývají uznáním úlohy pedagogů při organizaci mobility ve vzdělávání, hlubší integrací odvětví odborného vzdělávání a přípravy v celé EU, ekologičtější mobilitou ve vzdělávání a vyváženějším rozdělením destinací vzdělávací mobility.

Návrh doporučení Rady předkládaný Komisí zohledňuje doporučení panelové diskuse občanů. Cílem návrhu je rozšířit příležitosti vzdělávací mobility na účastníky vzdělávání, pedagogy a pracovníky všech věkových kategorií v rámci školního vzdělávání, výměn mládeže, odborného vzdělávání a přípravy, vysokoškolského vzdělávání a vzdělávání dospělých a podpořit jejich přechod na trh práce a pracovní mobilitu. Rovněž se klade silný důraz na inkluzivní mobilitu. Návrh je tak v souladu s doporučeními občanů, zejména pokud jde o rozšíření příležitostí vzdělávací mobility na osoby všech věkových kategorií a socioekonomického zá-

zemí, podporu nediskriminace a zajištění odpovídající finanční podpory. Zatímco příležitosti vzdělávací mobility pro tyto skupiny a zvláštní opatření pro začleňování osob s omezenými příležitostmi jsou již k dispozici v rámci programu Erasmus+, cílem návrhu Komise je nabídnout ještě více příležitostí pro všechny účastníky vzdělávání v rámci široké škály programů přeshraniční vzdělávací mobility.

Návrh Komise rovněž zdůrazňuje, že pro umožnění vzdělávací mobility je důležité posílit učení se jazykům ve všech fázích vzdělávání a odborné přípravy. Tímto způsobem se řeší doporučení panelové diskuse týkající se života v mnohojazyčné Evropě.

Komise chce rovněž klást důraz na poskytování cílených a včasných informací, jak doporučují občané, včetně výzvy členským státům, aby zajistily, že budou mít k dispozici propagátory vzdělávací mobility. Proto je její návrh v souladu s doporučeními občanů ohledně informačních center a služeb, ambasadů pro mobilitu v Evropě a mentorů pro přijímání lidí v cílové zemi.

V souladu s doporučením panelu, aby byla uznána úloha pedagogů v oblasti vzdělávací mobility, hodlá Komise podpořit uznání pracovníků, kteří připravují a provádějí projekty vzdělávací mobility, jakož i odměňování jejich práce. Návrh Komise má rovněž za cíl zlep-

šit ekologickou udržitelnost vzdělávací mobility, mimo jiné prostřednictvím výzvy členským státům, aby se cestování udržitelnějšími dopravními prostředky do cílových destinací vzdělávací mobility a zpět, jakož i během období mobility stalo nedílnou součástí vzdělávací mobility.

Část doporučení panelu je již částečně řešena v rámci programu Erasmus+ na období 2021–2027 a dalších programů EU. Například pokud jde o doporučení týkající se umožnění vzdělávací mobility pro rodiny, některé národní agentury programu Erasmus+ poskytují navýšení grantů na pobytové náklady studentům s dětmi. On-line jazyková podpora je otevřena všem účastníkům mobility v rámci programů Erasmus+ a Evropský sbor solidarity. Program ALMA (Aim, Learn, Master, Achieve – stanovit si cíl, učit se, osvojit si dovednost, dosáhnout cíle), financovaný z Evropského sociálního fondu plus, poskytuje znevýhodněným mladým lidem ve věku 18–29 let praxi v pracovním prostředí pod odborným dohledem v jiném členském státě.

Komise plánuje, že na summitu na vysoké úrovni věnovanému vzdělávání dne 30. listopadu uspořádá akci zaměřenou na zpětnou vazbu s cílem informovat účastníky panelové diskuse o opatřeních, jež byla v návaznosti na jejich doporučení přijata.

Příloha: Podrobná doporučení

Doporučení č. 1**Společný dorozumívací jazyk (*lingua franca*) jako nástroj pro vzdělávací mobilitu**

Angličtina se stala společným dorozumívacím jazykem v EU. Angličtina je snadný a běžný komunikační prostředek. EU by proto měla členským státům doporučit výuku angličtiny jako prvního cizího jazyka. EU by měla podporovat členské státy při vytváření, dotování a financování programů pro ty, kteří se chtějí učit anglicky. Tyto programy by měly být podporovány ve školách i mimo ně. Levné kurzy angličtiny by měly být nabízeny mimo školu pro všechny věkové kategorie. Program musí být dobře propagován a motivovat lidi ke studiu angličtiny.

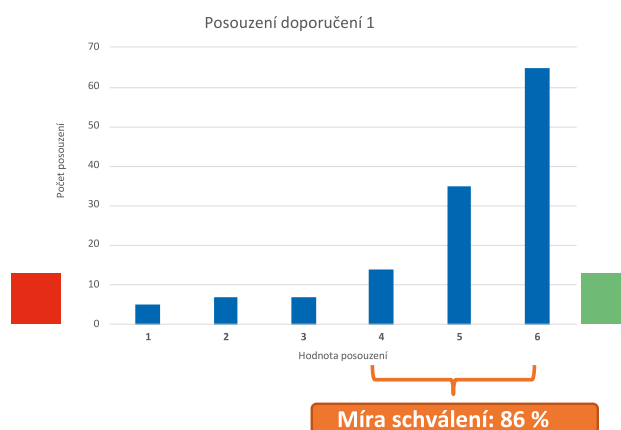
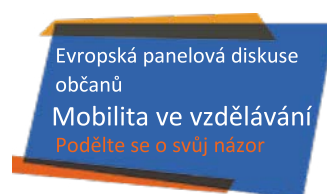
Odůvodnění

Společný dorozumívací jazyk usnadňuje výměnu názorů mezi národy a kulturami. To není v rozporu s vícejazyčnou Evropou. Angličtina se dá snadno naučit a je již široce rozšířená, zejména mezi mladými lidmi.

Doporučení č. 1

**SPOLEČNÝ DOROZUMÍVACÍ JAZYK
(LINGUA FRANCA) JAKO NÁSTROJ PRO
VZDĚLÁVACÍ MOBILITU**

Intenzita
podpory
5,0

Doporučení č. 2**Život v mnohojazyčné Evropě**

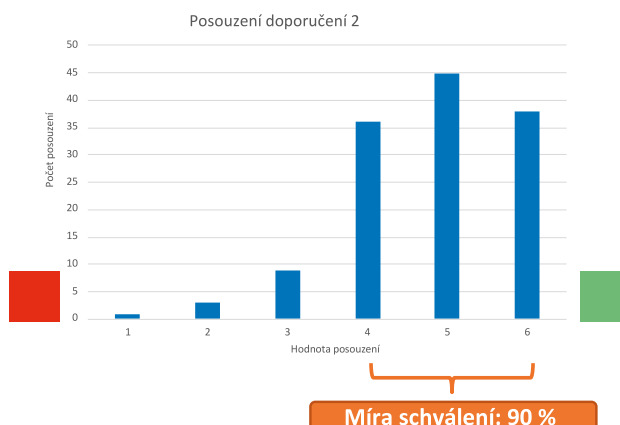
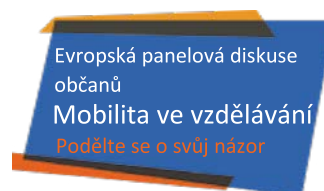
Významným rysem EU je její mnohojazyčnost. Učení se jazykům rozšiřuje obzory. Proto doporučujeme podporovat mnohonárodní a mnohojazyčné projekty. Nejen ve školách, ale i mimo ně. To lze realizovat podporou výměn, zejména mezi učiteli a stážisty. Lidé by měli být povzbuzováni k tomu, aby se účastnili vzdělávací mobility. Tyto projekty by se měly zaměřit na účastníky výměnných pobytů, konkrétně na učitele a stážisty, kteří využívají vzdělávací mobilitu. Jedním ze způsobů, jak motivovat lidi, aby se učili více jazyků, je poskytnout finanční prostředky EU. Informace o stávajících a možných projektech je třeba lépe sdělovat a propagovat.

Odůvodnění

Učitelé by měli mít možnost rozšířit si obzory prostřednictvím zkušeností ze vzdělávací mobility a po návratu do svých škol se o tyto zkušenosti podělit. Účast na vzdělávací mobilitě vytváří pevný základ pro jazykové vzdělávání. Znalost mnoha jazyků usnadňuje poznávání různých zemí a kultur. Je pravděpodobné, že díky tomu účastníci lépe poznají rozmanitost Evropy. Levné a snadno dostupné programy mohou podpořit a motivovat lidi všech věkových skupin, aby se učili více jazyků.

Doporučení č. 2

ŽIVOT V MNOHOJAZYČNÉ EVROPĚ

Doporučení č. 3**Rozšíření stávajících programů vzdělávací mobility na osoby všech věkových kategorií a socioekonomických vrstev**

Doporučujeme, aby EU vytvořila rámec pro programy vzdělávací mobility, který by zahrnoval osoby všech věkových kategorií. Mohly by být určeny lidem nebo skupinám, jež se zajímají o vzdělávací mobilitu, ale nejsou součástí formální instituce. Patří sem například nezaměstnaní nebo osoby hledající práci či osoby z nižších socioekonomických vrstev. Rámec by se však neměl omezovat pouze na tyto skupiny.

Stávající programy, například Evropský sbor solidarity nebo DiscoverEU, by měly být rozšířeny na osoby všech věkových kategorií a propagovány prostřednictvím platformy. V ideálním případě by osoby účastníci se vzdělávací mobility měly mít možnost ubytovat se v soukromí. Díky tomu se náklady udrží na nízké úrovni, vytvoří se užší vazby a prohloubí se porozumění cizím kulturám a jazykům. O tento program by měli mít možnost požádat všichni občané EU. Měli by být schopni podat individuální žádost a jasně uvést své vzdělávací cíle.

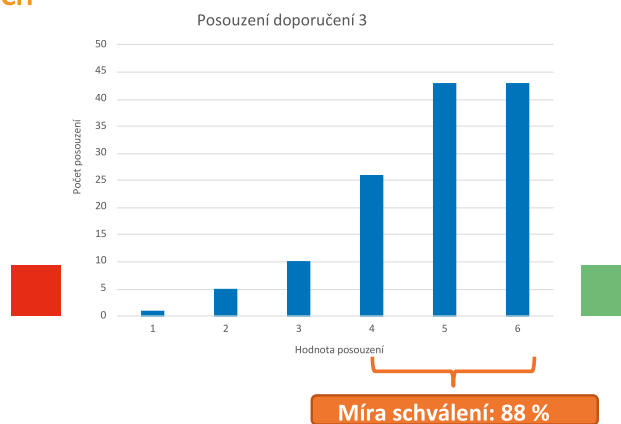
Odůvodnění

Tímto způsobem se posiluje evropská identita a společné normy a hodnoty ve všech vrstvách společnosti. Zejména osoby, kterým se kvůli jejich původu dostalo jen malé rodinné nebo sociální podpory, mohou díky rozšířenému programu zažít mezikulturní blízkost a lepší mezikulturní porozumění.

Doporučení č. 3

**ROZŠÍŘENÍ STÁVAJÍCÍCH PROGRAMŮ
VZDĚLÁVACÍ MOBILITY PRO LIDI VŠECH
VĚKOVÝCH A SOCIOEKONOMICKÝCH
VRSTEV**

Intenzita
podpory
4,8

Doporučení č. 4**Podpora hlubší integrace odvětví odborného vzdělávání v celé EU**

Doporučujeme, aby Evropská unie vytvořila lepší systém pobídek pro subjekty v odvětví odborného vzdělávání, který by podpořil povědomí o stávajících příležitostech a přístup k nim. Mezi tyto aktéry patří odborné školy, učňové, řemeslnická sdružení a odvětvové orgány, jako jsou národní obchodní a průmyslové komory.

Pro vytvoření lepšího systému pobídek by měla být stávající centra excelence odborného vzdělávání více viditelná a měla by více podporovat vzdělávací mobilitu. Výše uvedení aktéři by měli vytvořit hlouběji integrovanou síť s cílem snížit překážky přístupu a zlepšit kvalitu odborného vzdělávání.

Odůvodnění

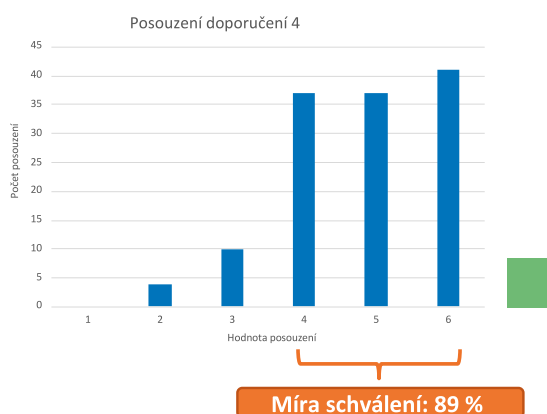
Rádi bychom zlepšili kvalitu evropského odborného vzdělávání, zejména v klíčových prioritních oblastech, jako je ekologická transformace, bezpečnost IT, veřejné služby a zdravotnictví. Vytvoření pevné a praktičtější sítě by navíc umožnilo lepší přístup ke vzdělávací mobilitě pro menší podniky. Kromě toho by se tím podpořila kvalita odborného vzdělávání. Provedení tohoto doporučení by navíc zvýšilo obecnou úroveň dovedností v EU a v členských státech by se zvýšila kvalifikace pracovníků.

Doporučení č. 4

**PODPORA HLUBŠÍ INTEGRACE ODVĚTVÍ
ODBORNÉHO VZDĚLÁVÁNÍ V CELÉ EU**

Evropská panelová diskuse
občanů
Mobilita ve vzdělávání
Podělte se o svůj názor

Intenzita
podpory
4,8

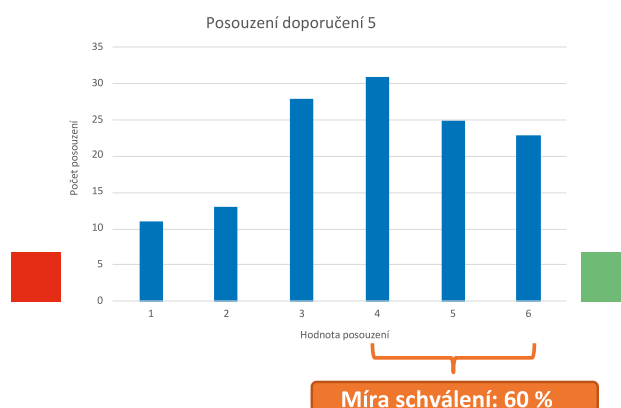
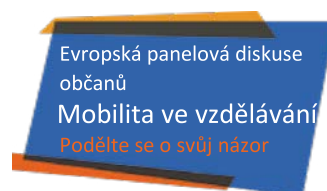
Doporučení č. 5**Umožnění vzdělávací mobility pro rodiny**

Doporučujeme, aby EU zavedla pilotní program pro mezigenerační vzdělávací mobilitu, který by umožnil, aby se mobility účastnilo několik členů rodiny společně, čímž by se řešila rodinná konstelace.

Doporučujeme, aby byl zahájen nový pilotní projekt, případně v rámci stávajícího programu, v němž by byly zohledněny osoby s dětmi. Pilotní projekt by měl být vyhodnocen podle jeho nákladové efektivity, aby bylo možné rozhodnout, zda by měl být rozšířen.

Odůvodnění

Toto opatření podporuje mezigenerační dialog v rámci programů mobility v celé EU. Navíc usnadňuje přístup k mobilitě lidem s malými dětmi. Toto řešení má potenciál zapojit do mobility školáky a rodiče: děti by mohly chodit do školy a rodiče by se mohli účastnit vzdělávání dospělých.

Doporučení č. 5**UMOŽNĚNÍ VZDĚLÁVACÍ MOBILITY PRO RODINY**

Doporučení č. 6**Program EU na podporu hybridních modelů vzdělávací mobility zaměstnanců**

Doporučujeme vytvořit program EU na podporu hybridních modelů vzdělávací mobility zaměstnanců.

V rámci programu mohou zaměstnanci absolvovat kurzy v různých oblastech studia. Kurzy programu by měly být dokončeny během maximálně šesti měsíců. Kurzy se mohou týkat konkrétně jazyků, ale také témat souvisejících s profesí zaměstnanců. Prostřednictvím těchto kurzů mohou zaměstnanci dosáhnout vyšší úrovně odbornosti ve zvolené profesi, včetně praktických zkušeností. Zaměstnanci mohou část školení absolvovat online a druhou část v zahraničí. Za tímto účelem navštěvují vzdělávací instituce v zahraničí, například univerzity, vysoké školy nebo střediska odborného vzdělávání (v závislosti na institucích existujících v daných zemích). Zaměstnavatel je povinen uvolnit zaměstnance na dobu praxe v zahraničí a na určitou dobu během online kurzu. Kromě toho musí být po návratu zaměstnance zajištěno jeho pracovní místo. Zaměstnavatel však nemusí po tuto dobu zaměstnanci vyplácet mzdu. Místo toho musí životní náklady v zahraničí pokrýt fond EU. Mělo by být zahrnuto i zdravotní a sociální zabezpečení.

Odůvodnění

Když zaměstnanci získají zkušenosti v zahraničí, je to výhodné pro všechny strany: zaměstnanec může osobnostně a profesně růst. Zaměstnavatel získá po návratu kvalifikovanějšího zaměstnance. Kromě toho firmy těží ze zkušeností svých zaměstnanců v zahraničí, když předávají své znalosti kolegům, například formou školení.

Zásadní je nabízet hybridní modely. Lidé v profesním životě nebo s dětmi mohou často vyjet do zahraničí jen na omezenou dobu. Potřebují flexibilitu hybridních modelů. Zaměstnavatelé kromě toho mohou své zaměstnance uvolnit na kratší dobu, pokud lze část výuky absolvovat online.

Pro účely tohoto konkrétního programu bychom nedoporučovali přímé výměny zaměstnanců mezi společnostmi v EU z důvodu rizika přímého náboru pracovníků (headhunting) a „odlivu mozků“. Chceme výslovně podporovat vzdělávací mobilitu prostřednictvím poskytovatelů vzdělávání, nikoli pracovní mobilitu. Výměny mezi společnostmi však mohou být v některých odvětvích cenné a mohou být usnadněny prostřednictvím jiných programů vzdělávací mobility.

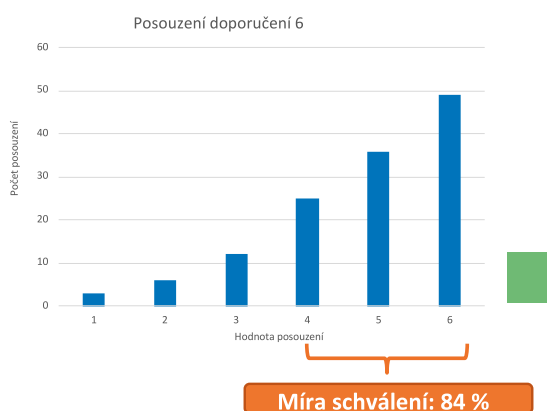
Doporučení č. 6

**PROGRAM EU NA PODPORU HYBRIDNÍCH
MODELŮ VZDĚLÁVACÍ MOBILITY
ZAMĚSTNANCŮ**

Intenzita
podpory
4,8

Evropská panelová diskuse
občanů
Mobilita ve vzdělávání
Podělte se o svůj názor

Doporučení č. 7**Zlepšení v oblasti učení se jazykům prostřednictvím nových technologií**

Evropská komise by měla investovat do využívání technologických nástrojů (umělé inteligence) v rámci vzdělávací mobility, které by byly doplňkem při učení se jazykům. EU by měla investovat do digitálních technologií na podporu vzdělávací mobility vedle prezenční výuky. Toto doporučení se vztahuje na přípravu na vzdělávací mobilitu i na samotné období mobility.

Technologické nástroje by měly být bezplatné. Nové technologie by měly být využívány zejména v počátečních fázích učení se jazyku. Nové technologie by měly být využívány tak, aby se dostaly ke všem občanům, kteří se účastní vzdělávací mobility (např. studentům, důchodcům ...).

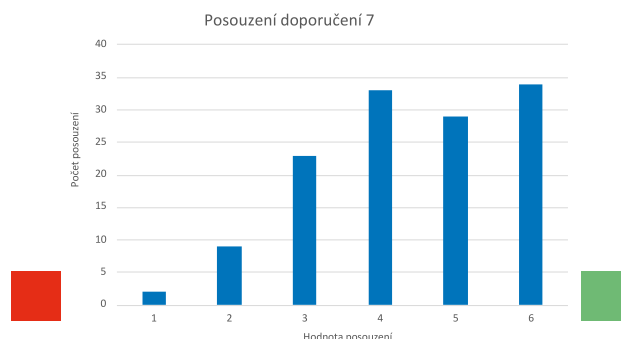
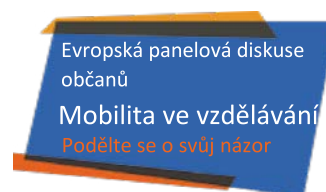
Evropská komise by měla doplnit stávající platformu EU Academy prostřednictvím aplikace, která by odrážela nejnovější vývoj v oblasti umělé inteligence. Konkrétní využití umělé inteligence by mohla zahrnovat učení, posilování slovní zásoby, synchronizovaný výklad a umožnění komunikace mezi uživateli v dané aplikaci.

Odůvodnění

Evropská komise by měla využít nejnovější technologie k tomu, aby se posílilo učení se jazykům v rámci vzdělávací mobility. Systémy umělé inteligence mohou analyzovat úspěšnost učení a rychleji vytvářet personalizované vzdělávací programy na základě potřeb a dovedností.

Doporučení č. 7

**ZLEPŠENÍ VÝUKY JAZYKŮ POMOCÍ
NOVÝCH TECHNOLOGIÍ**

Míra schválení: 74 %

Doporučení č. 8**Propagace a podpora jazykových programů**

Evropská komise by měla intenzivněji propagovat své vlastní stávající jazykové programy a podporovat stávající jazykové programy na národní a regionální úrovni.

Cílovou skupinou jsou všichni lidé, kteří chtějí absolvovat programy vzdělávací mobility a využívat stávající jazykové programy v domovské a hostitelské zemi na národní a regionální úrovni.

I. Před pobytem:

EU by měla propagovat své jazykové programy prostřednictvím e-mailových nabídek, cíleného marketingu v sociálních médiích a vztahů s veřejností.

Měl by být vytvořen program mentorování. Přidělený mentor by měl před zahájením vzdělávací mobility poskytnout podporu týkající se zlepšování jazykových dovedností.

Za účasti lidí, kteří již byli zapojeni do vzdělávací mobility, by měl být vytvořen program ambasadorů. Ambasadoři budou informovat o vzdělávací mobilitě a propagovat ji ve školách, na univerzitách a v podnicích a budou se dělit o své zkušenosti s učením se jazyku.

II. Během pobytu:

Po příjezdu do cílové destinace mentor poskytne místní podporu. Mentorský program bude zahrnovat kulturní a jazykové prvky, které pomohou osobě účastnící se vzdělávací mobility.

Odůvodnění

Podle statistik (bleskový průzkum Eurobarometru, 2020) je učení se jazykům jednou z hlavních překážek, které brání lidem v účasti na programech mobility za účelem vzdělávání.

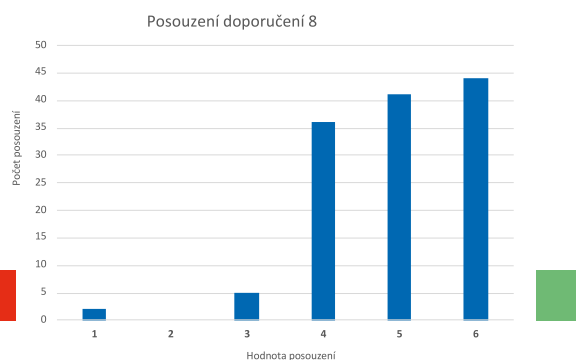
Doporučení č. 8

PROPAGACE JAZYKOVÝCH PROGRAMŮ

Intenzita
podpory
4,9

Evropská panelová diskuse
občanů
Mobilita ve vzdělávání
Podělte se o svůj názor

Míra schválení: 92 %

Doporučení č. 9**Zavedení a přizpůsobení informačních center a služeb programu Erasmus+**

Za klíčový prvek považujeme dostupnost a harmonizaci informací o programu Erasmus+. Prostřednictvím poměrného navýšení a přerozdělení rozpočtu programu Erasmus+ a programu Erasmus na mobilitu dospělých navrhujeme využít stávající infrastrukturu jednotlivých členských států ke zřízení kanceláří programu Erasmus+. Odkazujeme na národní a místní infrastruktury specifické pro cílovou skupinu: nepracující populace, pracující populace, mladí lidé. Zaměřujeme se na dospělé, kteří se účastní vzdělávacích programů (úřad práce, pošta, sportovní kluby, sociální programy, místní sdružení, centra pro dospělé osoby se sníženou pohyblivostí atd.). Pro koordinaci těchto kanceláří by byla vytvořena národní referenční struktura pod záštitou evropského orgánu, která by byla referenčním bodem pro šíření informací o nabízených službách místním kancelářím. K propagaci těchto místních kanceláří doporučujeme zavést strukturovanou evropskou komunikaci na úrovni místních kanceláří, která by informovala o existenci těchto kanceláří a poskytovaných službách a zohledňovala všechny komunikační kanály.

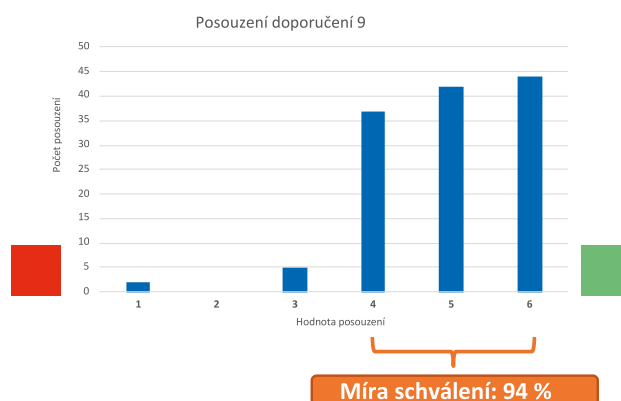
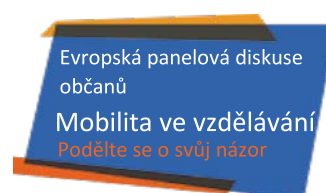
Odůvodnění

Vzhledem k rozmanitosti programů EU (Eurodesk, Europe Direct atd.) se nám otázka dostupnosti a harmonizace informací o programu Erasmus+ jeví jako klíčová. Tyto místní kanceláře by mohly nabízet širokou škálu služeb (v koordinaci s národním rámcem):

- spojení se sítí lidí, kteří se nacházejí v hostitelské zemi a mohou poskytovat podporu od okamžiku příjezdu (jazyková podpora, administrativní informace, poradenství v oblasti dopravy, ubytování, zdravotní péče, psychologická podpora atd.) a po celou dobu pobytu podle jejich specifických potřeb,
- zvláštní zaměření na ubytování: sdílená místní databáze poskytující informace o dostupném, cenově přijatelném a doporučeném bydlení s důležitým důrazem na dostupnost těchto možností bydlení pro všechny, včetně osob se zdravotním postižením,
- specifická finanční podpora související s konkrétními potřebami osoby účastnící se mobility: zdravotní péče (psychologická a fyzická pomoc), pomoc při péči o děti a doprava,
- systém jazykové podpory před výměnou a během ní,
- vytvoření podpůrné a informační platformy o bydlení a dopravní dostupnosti pro osoby se zvláštními potřebami, která pro ně bude vodítkem a bude jim poskytovat poradenství po celou dobu pobytu.

Doporučení č. 9

**ZAVEDENÍ A PŘIZPŮSOBNÍ
INFORMAČNÍCH CENTER A SLUŽEB
PROGRAMU ERASMUS+**

Doporučení č. 10**Zajištění odpovídající finanční podpory pro všechny osoby účastnící se vzdělávací mobility**

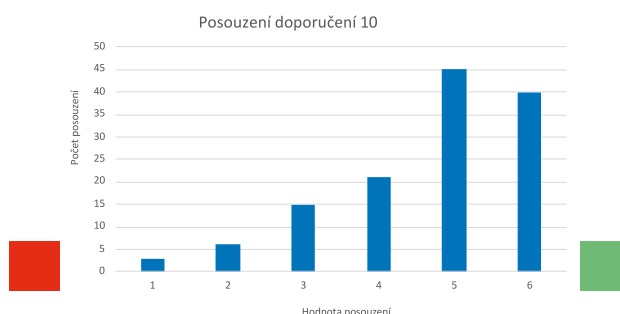
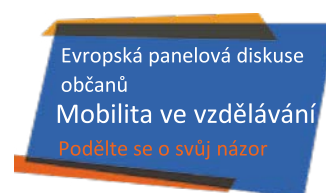
Doporučujeme navýšit globální rozpočet, aby bylo možné inkluzivněji a ve větší míře rozdělovat prostředky účastníkům vzdělávací mobility (včetně studentů, stážistů, zaměstnanců a pracovníků, ale také společností a menších podniků). Všem by měla být nabídnuta možnost získat finanční podporu, jejíž výše by měla záviset na socioekonomických faktorech: životní náklady v hostitelských zemích, finanční možnosti účastníků a zvláštní potřeby v případě tělesného postižení a nemocí. To by mělo být provedeno vypracováním společných evropských kritérií pro udělování podpory, jež se zaměří na individuální zázemí a socioekonomické potřeby osob žádajících o vzdělávací mobilitu (bez ohledu na známky). Kromě toho bude finanční podpora jednotlivým účastníkům převáděna v průběhu celého procesu. Prostřednictvím tohoto navýšeného rozpočtu chceme také podpořit výměnu zaměstnanců mezi společnostmi, a to na základě finančních potřeb zaměstnanců a podle velikosti společností. Zaměstnanci, kteří hodnotí osoby účastnící se vzdělávací mobility, by měli být za svou práci finančně odměněni.

Odůvodnění

Systém vzdělávací mobility se tak stane rovnějším, inkluzivnějším a přístupnějším pro všechny obyvatele Evropské unie a ze všech profesí, kteří se chtějí účastnit vzdělávací mobility, a budou odstraněny hlavní finanční překážky účasti.

Doporučení č. 10

**ZAJIŠTĚNÍ ODPOVÍDAJÍCÍ FINANČNÍ
PODPORY PRO VŠECHNY OSOBY
ÚČASTNÍCÍ SE VZDĚLÁVACÍ MOBILITY**

Míra schválení: 82 %

Doporučení č. 11**Ambasadoři pro mobilnější Evropu**

Doporučujeme vytvořit v každé zemi EU program ambasadorů. Ambasadoři budou zodpovědní za propagaci stávajících programů vzdělávací mobility. Ambasadoři budou propagovat mobilitu v zahraničí pro všechny typy cílových skupin (děti, studenty, žáky, pracovníky, seniory) a ve všech typech organizací (školách, univerzitách, společnostech, sdruženích atd.). Jedná se o práci na plný úvazek, která bude hrazena národními agenturami programu Erasmus. Rozpočet těchto agentur bude přerozdělen tak, aby byla upřednostněna práce ambasadorů. Tento rozpočet bude přizpůsoben potřebám dané země (počet obyvatel, počet osob, které jsou již příjemci programů mobility atd.).

Ambasador již bude mít zkušenosti s mobilitou, o které se může podělit. Měl by být otevřený a mít dobré komunikační schopnosti. Ambasadoři by měli odrážet různorodost profilů lidí, kteří mohou vycestovat do zahraničí, aby se s nimi každá skupina mohla ztotožnit.

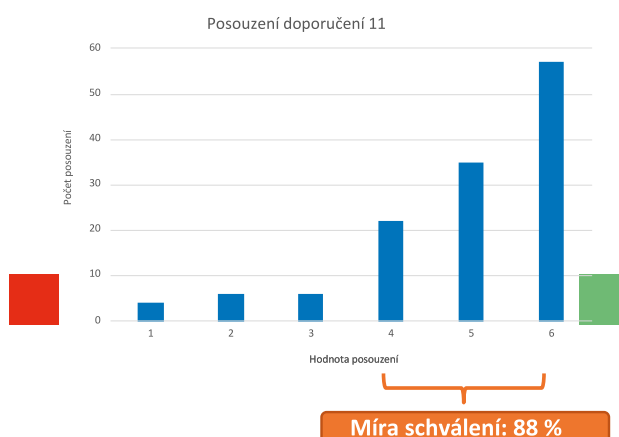
Ambasadorem je možné být dlouhodobě. Doporučuje se však pravidelně přijímat nové osoby, které se v nedávné době účastnily vzdělávací mobility. V souvislosti s programem ambasadorů bude zajištěna dobrá komunikace (sociální sítě, propagační kampaně atd.).

Odůvodnění

V mnoha evropských zemích nejsou lidé o stávajících možnostech vzdělávací mobility ani informováni. Mají často pocity nejistoty. Bojí se zahraničních zkušeností. Je důležité vzbuzovat zájem a odbourávat strach z cestování do zahraničí. Erasmus+ je velmi cílený na specifické skupiny, jako jsou studenti. Studenti dobře chápou, jak Erasmus+ funguje, ale ostatní skupiny (studenti jiných než vysokých škol) jsou z možností vzdělávací mobility poněkud vyloučeny. K dispozici je spousta informací, ale k lidem se nedostávají. Ambasadoři by mohli pomoci propojit lidi s tím, co již existuje. Přímý rozhovor s někým, kdo vám dodá jistotu a odpoví na vaše otázky, je účinnější než čtení dokumentu.

Doporučení č. 11

AMBASADOŘI PRO MOBILNĚJŠÍ EVROPU

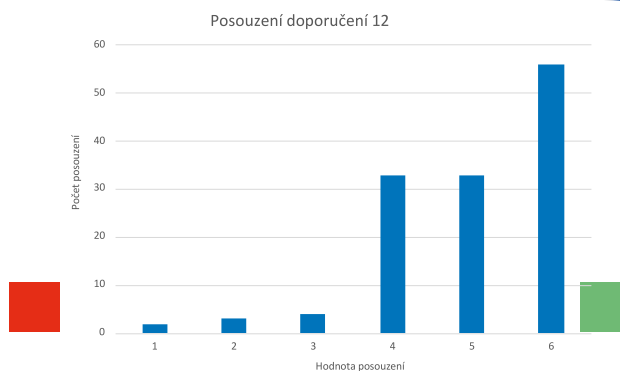
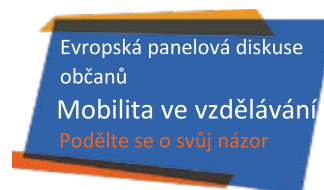

Doporučení č. 12**Mentoři pro lepší přijetí v cílové zemi**

Doporučujeme, aby v rámci programů mobility byli lidé v cílové zemi uvítáni a aby jejich integraci usnadňovala síť tutorů. Tutor je osoba z cílové země, která zná národní kulturu a je ochotna pomáhat novému účastníkovi během jeho pobytu. Tutor bude mít na starosti podporu dotyčné osoby před odjezdem (informace o ubytování, dopravě, administrativních postupech atd.). Tutor bude novému účastníkovi pomáhat během pobytu, zejména s místními postupy. Podpoří ho také v tom, aby v dané zemi mohl rozvíjet společenský život. Tito tutoři budou pracovat dobrovolně, ale budou jim proplaceny některé náklady. Síť na podporu integrace již existují (ESN, Erasmus Mundus, Europeers atd.), ale pouze pro studenty. Navrhujeme je posílit, sdružit a rozšířit na další skupiny (děti, pracující, seniory, studenty...). Vytvoření platformy by mohlo usnadnit kontakt mezi tutory a novými účastníky.

Odůvodnění

Lidé se mohou během výměny v rámci mobility cítit izolovaní. Díky tutorům by mohli získat větší jistotu a mohli by se cítit lépe. Informace před odjezdem do zahraničí by byly velmi užitečné a mohly by snížit strach, který je s cestou spojen. Lidé by měli všechny informace o cílové zemi a věděli by, že po příjezdu na ně někdo čeká. Mohlo by to dodat větší jistotu jak osobám, které odjíždějí do zahraničí, tak jejich příbuzným, zejména rodičům. Tutoři by byli obzvláště důležití pro osoby, které se účastní vzdělávací mobility v neakademických institucích nebo ve venkovských oblastech.

Doporučení č. 12**MENTOŘI PRO LEPŠÍ PŘIJETÍ V CÍLOVÉ ZEMI**

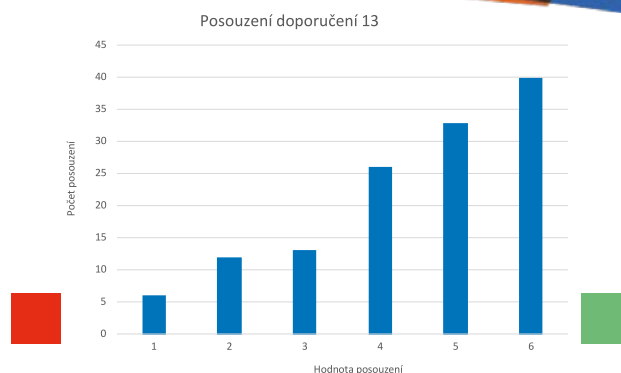
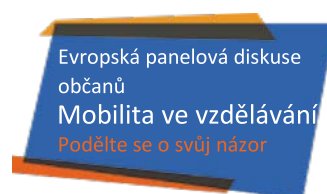
Míra schválení: 93 %

Doporučení č. 13**Podpora ekologičtější vzdělávací mobility**

Doporučujeme, aby všem účastníkům vzdělávací mobility byly poskytnuty pobídky k levnějšímu přístupu k ekologické dopravě (při stěhování do hostitelské země a pobytu v ní). Tyto možnosti by také účastníkům umožnily levnější ekologický životní styl v cílových zemích, využití ekologických možností cestování do práce, ubytování v ekologicky šetrných hotelech atd. O těchto možnostech šetrných k životnímu prostředí by měla Evropská komise účastníky řádně informovat před jejich odjezdem do cílové země.

Odůvodnění

Účastníky vzdělávací mobility je nutné motivovat prostřednictvím ekonomických pobídek, aby při cestě do jiné země, ale i během jejich pobytu v nové zemi využívali ekologické způsoby dopravy.

Doporučení č. 13**PODPORA EKOLOGIČTĚJŠÍ VZDĚLÁVACÍ MOBILITY**

Míra schválení: 76 %

Doporučení č. 14**Uznání úlohy pedagogů ve vzdělávací mobilitě**

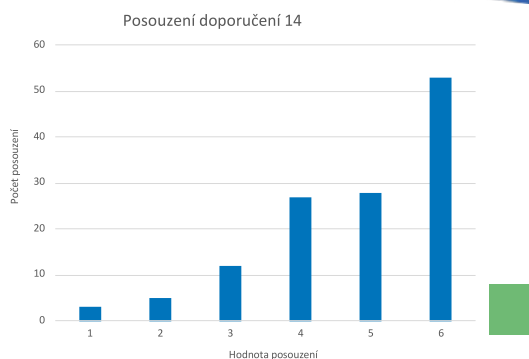
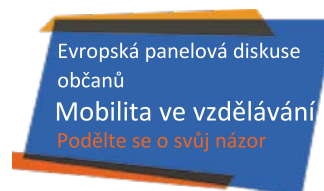
Doporučujeme, aby pedagogové, kteří poskytují podporu studentům v rámci programů vzdělávací mobility, byli oficiálně uznáni jako „mezinárodní koordinátoři“. Za zvýšenou pracovní zátěž a čas strávený danou činností by jim měla být poskytnuta náhrada. Měli by být ve své vzdělávací instituci snadno rozpoznatelní, absolvovat školení a získat osvědčení. To by je mělo povzbudit k tomu, aby studentům radili a pomáhali jim v programech vzdělávací mobility, a to i s administrativními postupy, a zároveň jim zprostředkovávali evropské hodnoty a evropskou vizi. Tito „mezinárodní koordinátoři“ by měli být považováni za důvěryhodné osoby. Měli by organizovat aktivity podporující vzdělávací mobilitu v průběhu celého roku.

Odůvodnění

Pedagogové by měli být oceňováni a uznáváni za svou práci navíc a za poskytování lepších a přístupnějších informací a pokynů o dostupných možnostech.

Doporučení č. 14**UZNÁNÍ ÚLOHY PEDAGOGŮ VE VZDĚLÁVACÍ MOBILITĚ**

Intenzita
podpory
4,8

Míra schválení: 84 %

Doporučení č. 15**Finanční podpora profesního rozvoje zaměstnanců**

Doporučujeme, aby EU poskytla finanční pobídky pro:

- malé a střední podniky, které chtějí vyslat své zaměstnance do zahraničí, aby se zúčastnili vzdělávacích kurzů a přivezli získané znalosti zpět domů svým kolegům a partnerům,
- pracovníky (nezaměstnané nebo s nejistým zaměstnáním), kteří se účastní mobility v odborné přípravě v hostitelské společnosti, aby si aktualizovali kvalifikaci a mohli dosáhnout kariérního postupu. Hostitelská společnost také získá oficiální evropské logo pro své internetové stránky.

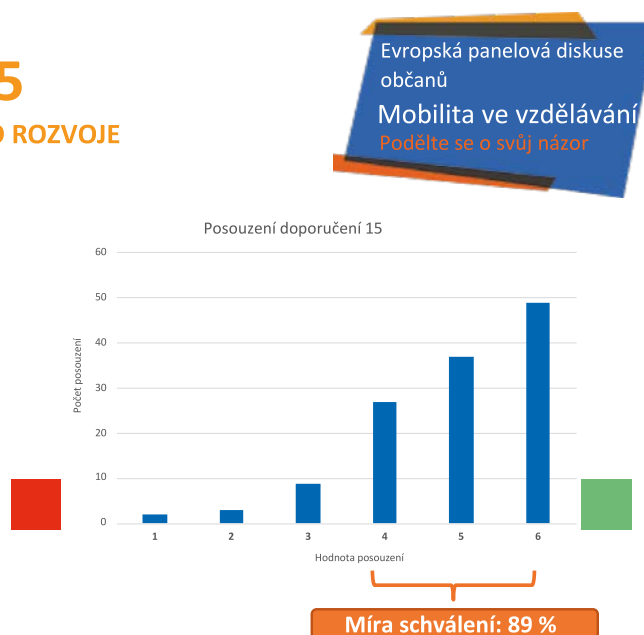
Finanční podpora by pokryla fixní náklady pracovníků (např. ubytování, doprava atd.). EU, společnosti, pracovník nebo úřad práce mohou výměnu v rámci vzdělávání spolufinancovat, aby ji pracovník nebo podnik bral vážně. Výše spolufinancování závisí na druhu vzdělávací mobility a příjemcích. Tyto výměny v rámci vzdělávání probíhají také mezi soukromým sektorem (např. nevládními organizacemi, společnostmi, organizacemi) a veřejným sektorem (např. institucemi, EU atd.), jakož i mezi jinými typy pracovních oblastí. Rozvoj těchto programů mohou podpořit odbory a sdružení zaměstnanců.

Odůvodnění

Každá společnost, bez ohledu na své ekonomické možnosti, tak může zapojit své zaměstnance do výměnných programů, aby zlepšila jejich dovednosti. Kromě toho každá společnost, která chce hostit pracovníka, tak může učinit, aniž by musela hradit jeho pobyt nebo mu vyplácet mzdu.

Doporučení č. 15

**FINANČNÍ PODPORA PROFESNÍHO ROZVOJE
ZAMĚSTNANCŮ**

Doporučení č. 16**Informace o mobilitě pracovníků v Evropě**

Doporučujeme, aby EU vytvořila a spravovala informační platformu věnovanou příležitostem vzdělávací mobility pro pracovníky ve všech typech odvětví (soukromém, veřejném atd.). Platforma by měla propojit společnosti a pracovníky a měla by být všeobecně přístupná. Každý účastník zaregistruje své portfolio: společnosti, které se chtějí stát hostiteli, poskytnou informace o tom, co nabízejí, a pracovníci představí své příspěvky a cíle pro získání zkušeností. Platforma bude rovněž obsahovat informace o různých typech dostupných finančních prostředků a odkazy na další související stránky. Pracovníci, kteří se zúčastnili programu vzdělávací mobility, by se měli podělit o své zkušenosti prostřednictvím zprávy. Tato platforma by pomohla lépe koordinovat výměnu pracovníků a řídit administrativní postupy efektivnějším a harmonizovanějším způsobem.

Odůvodnění

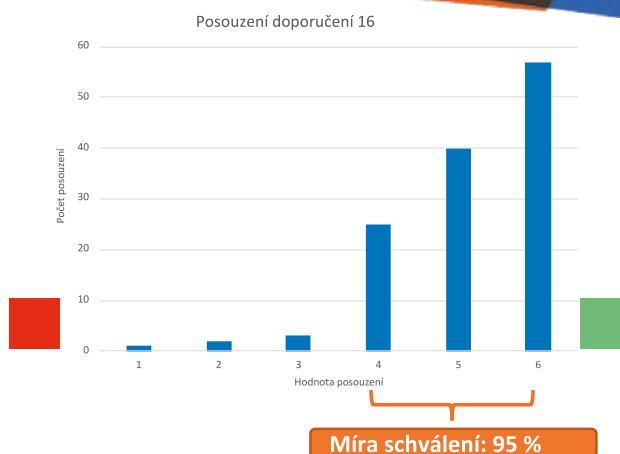
Tato platforma by umožnila zaměstnavatelům vyměňovat si informace o možnostech a způsobech realizace těchto výměn. Kromě toho by se jednalo o společný prostor pro zaměstnance, kde by se dozvěděli, co nabízí trh v oblasti vzdělávací mobility.

Doporučení č. 16**INFORMACE O MOBILITĚ PRACOVNÍKŮ
V EVROPĚ**

Intenzita
podpory
5,1

Evropská panelová diskuse
občanů
Mobilita ve vzdělávání
Podělte se o svůj názor

Doporučení č. 17**Cílené informační kampaně o vzdělávací mobilitě**

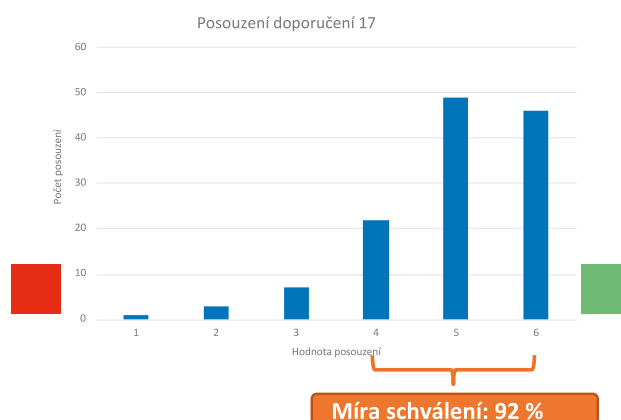
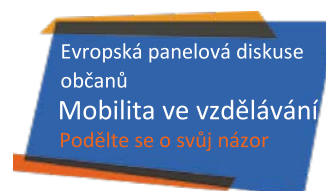
Doporučujeme menší, cílené informační kampaně pro dvě různé cílové skupiny: a) dospívající/studenty a b) dospělé (profesionály, pracovníky atd.). Každá skupina potřebuje odlišný přístup. Prvním nástrojem, který bychom mohli využít, jsou ambasadoři s předchozími zkušenostmi se vzdělávací mobilitou, kteří by ji propagovali jak mezi dospívajícími, tak mezi dospělými/profesionály tím, že by sdíleli své pozitivní zkušenosti s programem. Toto opatření by mohlo být účinné i pro skupiny, jako jsou starší lidé apod. Ambasadoři by mohli pracovat na radnicích a navštěvovat školy a další místa. Měla by být zapojena i osoba specializující se na technické a praktické záležitosti vzdělávací mobility. Druhým nástrojem, zaměřeným na studenty a mladé lidi, by mohly být hybridní a kreativní způsoby jejich oslovení, například prostřednictvím sociálních médií (hashtagy, online informace atd.) a fyzické informační sady o vzdělávací mobilitě. Tento typ kampaně by mohl vést k většímu šíření informací a „efektu sněhové koule“.

Odůvodnění

Nedostatek znalostí o vzdělávací mobilitě lidem znemožňuje, aby se do ní zapojili. Přístup k informacím rozšíří účast.

Doporučení č. 17

**CÍLENÉ INFORMAČNÍ KAMPAŇ O
VZDĚLÁVACÍ MOBILITĚ**

Doporučení č. 18**Opatření a činnosti na podporu nediskriminace v oblasti vzdělávací mobility**

Rozlišujeme mezi mladými lidmi ve školách a dospělými na pracovištích a zaměřujeme se na řešení problémů v každém z těchto prostředí. Zajišťujeme, aby školy a pracoviště byly nediskriminačními místy pro dospívající a profesionály s ohledem na různé faktory, jako je věk, pohlaví, zdravotní stav, sexuální orientace, náboženství atd. K dosažení tohoto cíle musí Evropská komise přidělit finanční prostředky a zdroje různým zúčastněným stranám: hostitelským rodinám pro nezletilé osoby a společnostem a nevládním organizacím pro dospělé. Jsou zapotřebí tyto činnosti: hostitelské rodiny a společnosti by měly být připraveny na to, co hostitelství obnáší, a měly by být proškoleny osobami specializujícími se na mezikulturní otázky (ombudsmeny). To je důležité zejména pro zranitelnější skupiny. Tyto činnosti mohou pomoci zlepšit zkušenosti s mobilitou a minimalizovat diskriminaci. Kromě toho by měly být rodinám a společnostem poskytnuty pobídky v zájmu jejich další podpory.

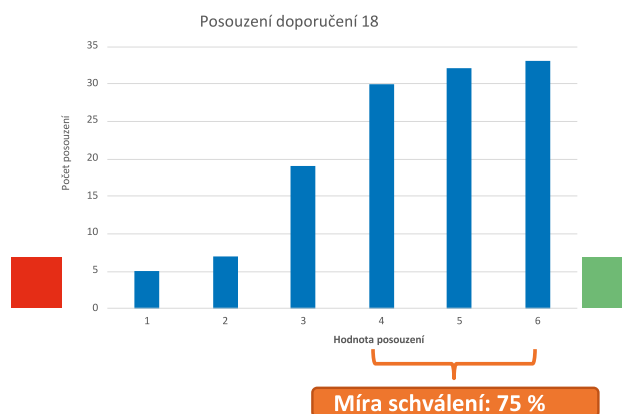
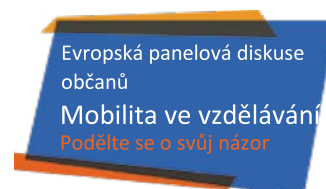
Odůvodnění

Je důležité zajistit bezpečnost a „jednotu v rozmanitosti“ pro studenty a dospělé osoby účastnící se mobility.

Doporučení č. 18

**OPATŘENÍ A ČINNOSTI NA PODPORU
NEDISKRIMINACE V OBLASTI VZDĚLÁVACÍ
MOBILITY**

Intenzita
podpory
4,4

Doporučení č. 19**Překonávání předsudků podporou vyváženějšího rozložení cílových destinací v rámci programu Erasmus+**

S cílem povzbudit občany, aby se hlásili do rozmanitějších destinací programu Erasmus+, doporučujeme opatření na dvou úrovních:

1. Na institucionální úrovni EU: doporučujeme, aby Komise formulovala zásady, které by instituce účastníci se programem Erasmus+ měly zohlednit při rozhodování o dohodách o partnerství s jinými vzdělávacími institucemi a při jejich obnovování.

Kromě toho by Komise mohla vytvořit online platformu, kde by žadatelé mohli zadat své zájmy, jazyky, preference atd. a následně obdržet návrhy destinací, které by pro ně byly vhodné. Tento doporučovací systém by mohl zvýšit rozmanitost míst tím, že by lidi povzbudil k tomu, aby vycestovali do míst, o kterých by jinak neuvažovali.

2. Na úrovni členských států: doporučujeme členským státům, aby přijaly opatření ke zvýšení počtu jimi přijímaných účastníků programu Erasmus+. Členské státy by mohly podporovat své národní vzdělávací instituce, aby nabízely více kurzů v angličtině.

Odůvodnění

Toto doporučení je důležité ze dvou hlavních důvodů:

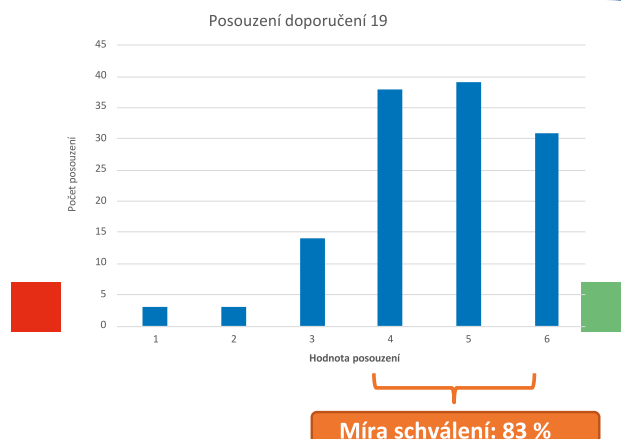
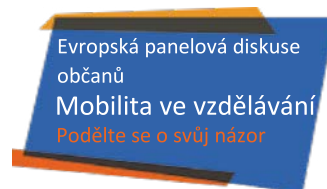
Pokud jsou některé členské státy / destinace považovány za méně žádoucí, mohou v programu Erasmus+ zůstat nevyužitá volná místa. V některých zemích, jako je například Španělsko, počet uchazečů převyšuje nabídku, ale pokud by se lidem doporučovaly rozmanitější destinace, bylo by v rámci programu Erasmus více volných míst.

Za druhé, pokud lidé navštěvují nová místa, o kterých dosud neměli mnoho informací, nebo pokud objevují nové kultury, zvyšuje to jejich porozumění jiným kulturám a pomáhá jim to překonat předsudky atd.

Doporučení č. 19

**PŘEKONÁVÁNÍ PŘEDSUDKŮ PODPOROU
VYVÁŽENĚJŠÍHO ROZDĚLENÍ STÁŽÍ V RÁMCI
PROGRAMU ERASMUS+**

Intenzita
podpory
4,6

Doporučení č. 20**Posouzení administrativních překážek, kterým čelí zaměstnanci a zaměstnavatelé, a možnosti, jak je překonat**

Doporučujeme, aby Evropská komise provedla posouzení překážek, kterým čelí zaměstnanci při účasti na programech vzdělávací mobility (např. příspěvky na sociální zabezpečení, důchody). Komise by při svém posouzení měla rovněž zohlednit potřeby a motivaci zaměstnavatelů k vysílání zaměstnanců do zahraničí. Na základě tohoto posouzení by Komise mohla navrhnout další opatření k překonání těchto překážek.

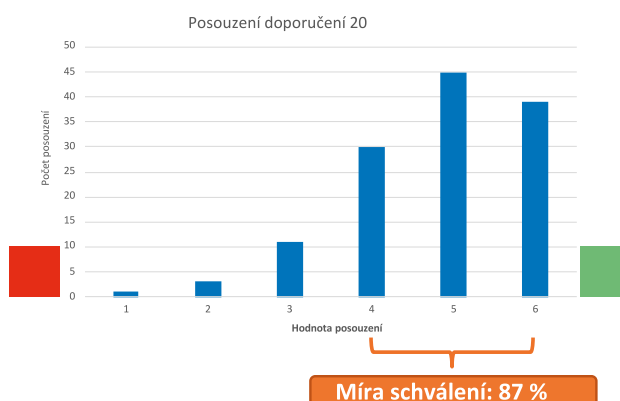
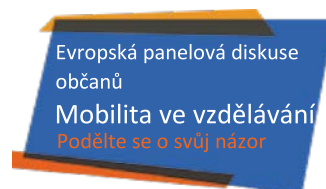
Odůvodnění

Zejména u pracovníků existuje riziko, že nebudou moci vycestovat do zahraničí, protože existuje příliš mnoho administrativních překážek, například v souvislosti se sociálním zabezpečením nebo důchodem. Mohou tyto dávky snadno převádět mezi členskými státy? Aby občané mohli čelit těmto administrativním výzvám, je třeba je podpořit. Doporučujeme proto, aby Evropská komise vypracovala studii, která pomůže tyto problémy účinně řešit.

Doporučení č. 20

**POSOUZENÍ ADMINISTRATIVNÍCH
PŘEKÁŽEK, KTERÝM ČELÍ ZAMĚSTNANCI A
ZAMĚSTNAVATELÉ, A ZPŮSOBŮ JEJICH
PŘEKONÁNÍ**

Intenzita
podpory
4,8

Doporučení č. 21**Podpora cílené komunikační strategie pro Erasmus+**

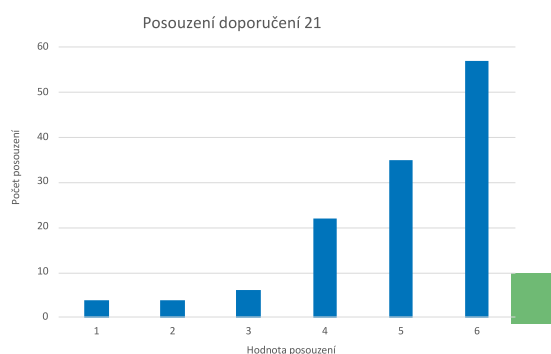
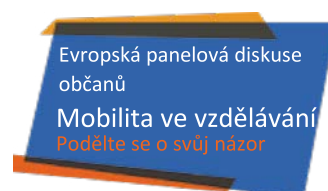
Doporučujeme, aby se do tří let všichni občané EU seznámili s programem Erasmus+. Toho by mělo být dosaženo vytvořením účinné komunikační strategie zaměřené na specifické skupiny, které nejsou o programu Erasmus+ a Evropském sboru solidarity informovány. Mezi tyto skupiny patří mimo jiné osoby se zdravotním postižením, pracovníci, nezaměstnané osoby, finančně znevýhodněné osoby, lidé žijící ve venkovských oblastech, lidé bez terciárního vzdělání a lidé, jimž hrozí sociální vyloučení.

Odůvodnění

Existuje mnoho příležitostí a programů pro vzdělávací mobilitu, například Erasmus+ a Evropský sbor solidarity. Kromě toho již byla vytvořena informační centra, jako je platforma Erasmus+ a aplikace Erasmus+. Tyto informace však nejsou snadno dostupné a nedostávají se ke všem relevantním skupinám. Proto doporučujeme stanovit cíl oslovit do tří let všechny občany EU, a to vytvořením přizpůsobených kampaní, které umožní oslovit specifické cílové skupiny, jež nemusí mít přístup k aktuálně dostupným informacím nebo je nemohou využívat.

Doporučení č. 21

**PODPORA CÍLENÉ KOMUNIKAČNÍ
STRATEGIE PRO ERASMUS+**

Míra schválení: 89 %

OBRAŤTE SE NA EU

Osobně

Po celé Evropské unii se nachází stovky středisek Europe Direct. Adresu nejbližšího střediska naleznete online (european-union.europa.eu/contact-eu/meet-us_cs).

Telefonicky nebo písemně

Europe Direct je služba, která odpoví na vaše dotazy o Evropské unii. Můžete se na ni obrátit:

- prostřednictvím bezplatné telefonní linky: 00 800 6 7 8 9 10 11 (někteří operátoři mohou tento hovor účtovat),
- na standardním telefonním čísle: +32 22999696,
- prostřednictvím tohoto formuláře: european-union.europa.eu/contact-eu/write-us_cs.

VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ O EU

Online

Informace o Evropské unii ve všech úředních jazycích EU jsou dostupné na internetových stránkách Europa (european-union.europa.eu).

Publikace EU

Publikace EU si můžete prohlédnout nebo objednat na adrese op.europa.eu/cs/publications. Chcete-li obdržet více než jeden výtisk bezplatných publikací, obraťte se na službu Europe Direct nebo na místní dokumentační střediska (european-union.europa.eu/contact-eu/meet-us_cs).

Právo EU a související dokumenty

Právní informace EU včetně všech právních předpisů EU od roku 1951 ve všech úředních jazykových verzích jsou dostupné na stránkách EUR-Lex (eur-lex.europa.eu).

Veřejně přístupná data EU

Portál data.europa.eu poskytuje volný přístup k datovým souborům orgánů, institucí a jiných subjektů EU. Data lze zdarma stáhnout a opakovaně použít pro komerční i nekomerční účely. Portál rovněž poskytuje přístup k velkému množství datových souborů z evropských zemí.

Úřad pro publikace
Evropské unie

Print
PDF

ISBN 978-92-68-09212-5
ISBN 978-92-68-09179-1

doi:10.2775/992592
doi:10.2775/039377

NA-09-23-534-CS-C
NA-09-23-534-CS-N